

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK : egész évre 20 kor.,
-: félvre 10 kor., negyedévre 5 kor. -:
Egyes szám ára 8 fillér.

Főszerkesztő : SZELE BÉLA dr.
Felelős szerkesztő : GYÖRI IMRE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Brassó, Kapu-utca 64. sz. — Telefon : 177.

Az igazi Pünkösöd.

— Irta : SZELE BÉLA dr. —

Brassó máj. 10.

Az egész Európát hónapokon át kinos izgalomban tartó és minden gazdasági életműködését megbénító véres balkáni események a végüket járják. A béke türelmes, bő palástjába burkolódzott de valóságban egymásra féltékeny nagyhatalmak hosszas diplomáciai tojástancc után a szerb pimaszkodások és a montenegrói kecskekirály börzespekulációi által emelt torlaszokat lerombolták és ráléptek arra az utra, mely a régóta vajdó keleti kérdést lenne hivatva megoldani.

A Balkánon, a szerencsétlen Törökországot kivéve, mindenki meg fogja kapni a részét. Bulgária, Görögország, Szerbia kielégíthetik földhétségüket, Montenegró is kap egy kis koncot, Albánia pedig független fejedelemséggé alakul.

Az élelmes Románia sem marad a többi mögött. Ügyes taktikával, hol ide, hol oda kacsintgatva vérontás és minden nagyobb áldozat nélkül kivitte, hogy Bulgária átengedi neki Szilisztriát és egy tekintélyes földsvot a tenger mellett.

Minden más országban örömmel fogadnák ezt az ajándékszámbe menő területi nagybodást s a kormányt, amely ezt ügyes taktikával megszerezte, elismeréssel jutalmaznák.

Romániában nem így van. Az elevenek és holtak fölött ítélkező, mindig szélsőségeket hajszoló, utópiákat kergető Kulturliga nincsen megelégedve ezzel az eredménnyel.

Gyűlésezik és szidja Oroszországot, szidja a kormányt s nagyképszerűsködve hirdeti, hogy bármit csinálnak is a nagyhatalmak, a keleti kérdés mindaddig nem lesz megoldva, míg Románia Oroszország románlakta vidékeit, vagy hazánk erdélyi részeit meg nem kapja.

Nagy fába vágták a fejszéküket a Kulturliga nagy pipáju, de kevés dohányu politikusai. Igazán szép tőlük, hogy mindjárt nem egész Oroszországot, vagy ami nekik sokkal kedvesebb lenne, egész Magyarországot akarják annektálni.

Nekünk egyébként semmi közünk ahoz, hogy Oroszországgal ezt a csekélységet a jeles szájpolitikusok hogyan fogják elintézni, ést azt is csak szánó mosolylyal honorálhatjuk, hogy ez a finom-vegyes társaság nem szűnik meg a mi szép Erdélyünkre kacsintgatni.

Régi álma ez a dákórománoknak. Álom, színes, foszárkony álom, melynek sem történelmi, sem politikai alapja nincs és, a mely keserű ébredéssel fog végződni.

Minket egyelőre a Kulturliga gyűlésezéseinek egy másik része érdekel.

A legutolsó ligagyűlésen egyik vezető embere ennek a ligának, tehát feltételezhetőleg alapos ismerője a romániai viszonyoknak, azt a beismerő kijelentést tette, hogy *egyetlenegy országban sem él a nép nagyobb nyomorban, mint Romániában.*

Köszönjük a ligának, hogy ilyen tükröt tartott a magyarországi folyton elégedetlenkedő, elnyomatásuk, rossz helyzetük hazughireivel demagógoskodó tulzó románok elé. Tessék ebbe belepillantani ! Tessék meglátni ebben a vérükből való vér által hirdetett valóságot es aztán tegyenek egy kis összehasonlítást a romániai románok és a magyarországi románok helyzete között.

Eddig, ha mi mondtuk, mi állítottuk, hogy a mi hazánkban élő, magyar intézmények, magyar kultúra, magyar hegemonia jótéteményeiben

duslakodó román népnek a legkedvezőbb a helyzete minden tekintetben, míg a romániai románok a legsilányabb viszonyok között tengődnek, azzal feleltek a tulzók, hogy ez a valóságnak nem felel meg.

Am most csak elhiszik, ha a mindenható liga, melyre a mi kebelünkön melengetett hazai tulzó román irányzatok, mint valami istenségre tekintenek fel, hirdeti és állítja országvilág előtt, hogy Romániában nem boldog a nép.

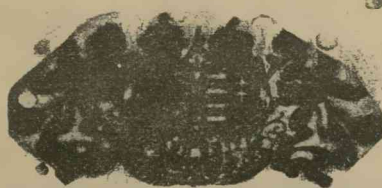
Es ha ezzel összehasonlítják a mi román népünk helyzetét ; ha tekintetbe veszik, hogy míg a romániai román nép analfabéta tömegekből áll, addig a magyarországi románság a kultúra terén mirtöldjáró csizmákkal halad előbb-előbbre a magyar állam jóvoltából ; ha meglátják, hogy nálunk a magyar állam által biztosított jogegyenlőség áldásait élvezik a románok, míg Románia határain belől paraszt-felkeléseket provokál a jobbágy-sorban sinylódó nép elnyomatása ; ha rájönnek, hogy nálunk a magyar törvények biztosítják nyelvük, vallásuk, kulturális faji törekvéseik, társadalmi és gazdasági boldogulásuk érvényesülésének útjait, míg Romániában a nem román iparosnak, vagy kereskedőnek még a cégtábláját sem szabad más nyelven kifüggesztenie, mint az állam nyelvén : akkor talán észretérnek és belátják, hogy sokkal jobb dollog Magyarországon románnak lenni, Romániában.

Az idők, a nagy események foragatagában elérkezett a pillanat, hogy belássák mindezt. Elérkezett az idő, hogy leszálljanak a hazugságok Csimborászói felé nyargalászó vesszőparipáikról ; elérkezett az idő, hogy meghajoljanak a megdönthetetlen tények előtt s becsüljék meg azt a magyar hazát, mely nekik minden rosszért, amit a multban elkövettek, s amit a jelenben helyrehozás helyett izgatásaikkal tetéznek, csak jóval fizet.

Neumann M.

uri szabóság

99. 63 KIR. UDV. ES KAM. SZÁLLITÓ

Brassó, Kolostor-utca 21.

Férfi-, fiu- és leányka ruhák készen és mérték szerint. Új árjegyzék megjelent, kívánatra ingyen küldöm.

Az új testamentum azt tanítja, hogy a Messiás halála után magukra maradt tanítványok elsötétült elmével, tehetetlenül, megbénultan állottak, miglen leszállott reájuk tűznyelvek alakjában a Mester lelke. Ez megvilágosítja az ő elméjüket, tettekre készséget, bátorságot öntött pettyhűt lelkükbe: és a tanítványok csodákat műveltek.

Szálljon végre valahára a tulzó román politikusok és vezetők lelkébe is az igazság fénysugara, illesse meg őket is a megértés szentlelké, s hirdessék ők is az ígét, az igazságot, mely egybefűzi, egybekapcsolja az ország minden nyelvű lakosságát a közös haza üdvére, boldogulására!

Ez lesz a magyarság és a magyarországi románok igazi pünkösde!

A volt román miniszterelnök a román kormány ellen.

Bukarest, május 9.

(Saj. tud.) A romániai államférfiak egyik jelenlegi legkiválóbb alakja, Carp Péter, volt miniszterelnök, a konzervatív párt vezére, az utóbbi időben teljesen visszavonult a politikai élet színpadáról.

Azok a romániai konzervatív párti politikusok, akik Carp visszavonulása dacára mégis őt tartották tényleges vezérüknek, csütörtökön délután összejövetelt tartottak a konzervatív klub helyiségében.

Az értekezleten elnöklő Carp Péter megnyitó beszédében megindokolta az összejövetel célját és azt, hogy miért vonult vissza a nyilvános élettől. Beszéde további folyamán azt a kijelentést tette, hogy a külpolitika most olyan helyzetbe juttatta Romániát, a mely nem méltó az ország méltóságához. Dacára öregségének — mondotta Carp — vállalkozik arra, hogy az ország

lealázását megakadályozza. Kijelentette, hogy a konzervatív párt élén megmarad és követeli, hogy a pétervári elintéztet visszaváltsák. Kövessük elődeink példáját — folytatta tovább Carp — akik a nagyhatalmak ellenzése dacára létesítették Románia egyesülését. Apáink secularizálták a kolostorok javadalmait és a hatalmak tanácsa nélkül megválasztottak egy idegen fejedelmet. Bulgária, Szerbia és Görögország nem hallgatott a nagyhatalmakra. Mi hallgattunk és mi az eredmény? Elsők voltunk a Keleten és most az utolsók lettünk.

A konzervatív párt kimondotta, hogy a legnagyobb bizalommal fogadja Carp véleményét és megkéri őt, vegye át a párt tényleges vezetését. Mindenben támogatja őt, hogy a bel- és külpolitikára vonatkozó nézetét megvalósíthassa.

Mire van szüksége egy menyasszonynak

Hozományra! Szép kelengyére!

Ezeket készpénzben kapja meg már két év múlva esékély havi befizetések ellenében

a „Mädchenhort”

ba lépés után, amely az utolsó év alatt 736 tagnak 662.400 K-át fizetett ki. Minden tag két év alatt legfeljebb 294 K-át fizet be és kap ezért férjhezmenés esetén 600 koronát illyentormán 124 % ot.

Felvételek korkülömbőség, iparkülömbőség és orvosi bizonyítvány nélkül.

Ügynökök kedvező feltételek mellett felvételnek a

a „Mädchenhort”-ba

Első ált. jót. egylet férjhez adó lányok kelengyéihez.

Wien I. Franz Jósefs Kai 43

Elnök: Mels-Collordoi Prior Rudolf gróf
Fizető hely Erdélyben Misselbacher Henrik Theodor Tatrangon, Hosszufalu mellett.

Az erdélyi vármegyék a kivándorlási statisztikában

László Gyula, a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara titkára az Erdélyi Pénzvilág legutolsó számában érdekes cikkben foglalkozik a székely gazdasági kérdéssel. E cikknek néhány részlete bennünket is közelről érdekel.

Hogy a székely végnépkénti csapások és vegetálás ellenére sem hullott el, az ép oly dicsősége, mint egykori vitézi tettei. Mert kersziül, vergődni egy korszakon, amelynek minden alkotása egy évezredes tradíciónak tagadása és minden cselekvése az ősi jogok és életforrások szűkítése volt, nem akármilyen népnek való próbatétel. Csak a székely bírta ki. Az ő végtelen ragaszkodása az anyaföldhöz, hajthatatlan szívóssága s az igénytelenségben és nélkülözésekben való kitartása tette képessé, hogy annyira is van, amint van és vele együtt áll még Erdély.

Az erő mindazonáltal kétségbevonhatatlanul fogy s ha ez a fogyatkozás az utóbbi évtizedek mértéke arányában tart tovább, akkor az országnak legszebb és legértékesebb része el fog veszni. A statisztika számaadatai már kiabálnak erről a veszedelemről, a számoszlopok mögül roncsok meredeznek ki. A nép elvándorolt és vándorol most is, ennél fogva ez a terület elnéptelenedett. Egy [] kilométerre Csikmegyében csak 30, Háromszék megyében 38, Marostordamegyében 46 és Udvarhelyben 42 lakos esik. Az országos átlagon, 64,7-en tehát jóval alul maradtak. Csikvármegye például a legnéptelebb vármegyeje a magyar birodalomnak, ennél népesebb még a zord és közmondásosan szegény Árva megye 39 és a Karsztvidék legkielenebb megyéje Lika-Krbava is, 33 lakójával. Tulhaladók a Székelyföldet az erdélyi németiségi vármegyék is: Alsófehér 62, Brassó 67, Hunyad 43, Kis-küküllő 67, Szolnokdoboka 52 és Szeben 42 [] kilométerenkénti lakójával.

TÁRCZA

Marus.

Irta: Gergely Győző.

Nyolc szekér dőcögött végig a köves országúton.

Szépen, sorjában haladtak, egymás után, mintha csak valami lakodalmas kíséretet vittek volna. De az ilyes vigalmas alkalmatosságból csak éppenn ez a rend, aztán meg a benne ülők kiöltözködött mivolta volt meg, mert csendesen poroszkáltak a lovak, az ostor suhogás és csattogtatás nélkül lóbálódzott a nedves, őszi levegőben, a benn ülő népség pedig csendes volt nagyon.

A nyolc kocsit megszállott férfi, asszony és gyermek a tót faj letargiájával bámult bele a messzeségbe, melyet mint valami gyászféketével bevont rengetek fal vett körül az őszi sötétségű fenyvesekkel borított sok nagy hegy.

Az emberek sirástól kivörösödött szemek csak nézett-nézett maga elé, a szerint ki hogy ült: előre, jobbra, balra, meg nem háborítva semmitől, amit maguk előtt láttak. Csak éppen az öreg, töpörödött, ráncosképu Marus fordult hátra, vissza-visszatekintgetve a nagy völgy torkolata felé és

tekintete keresve kutatta a füstjét annak az erobogott vasútnak, amely a nyolc kívándorló között az ő Janó fiát is vitte a féltelmetes, nagy messzeségbe, Amerikába.

Távol járhatott márakkor a vonat, még ha a sok domb nem is takarta volna el a láthatárt, akkor sem látszott volna a füstjéből egy fodornyit sem, de azért Marus csak vissza-visszafordult és kereste, kutatta ezt a felhőkbe veszett nyomát az ő Janó fiának és ahogy így izgott-mozgott minduntalan megháborgatta nyugodalmas ülésében a vén Kapusztnyákot, aki kicsiny sárga lovaszkáit hajította.

Kapusztnyák a szűk ülésen odébb szorult a kocsilajtórához, de ahogy szűkes helyzetükben itt is csak megháborgatta az öreg asszony nyugtalanzkodása, végre is rászólt: Mit morogsz? Ugy se látsz már belőle semmit! — Azután, hogy ez a néhány szó kizökkentette nagy nyugalomból, megsuhogtatta az ostort lovának nagy, csontos feje fölött, aztán nógatta ezt is a csendes poroszkálásból.

— Hüő ne! — Azt meg közjük is csapott, amire a szekér gyorsabban dőccent egynehányat és a lovaszkák feje belemlyült az előttük haladó kocsiba.

— Hiába nézel oda, mondom neked, — folytatta Kapusztnyák és megrángatta a

gyeplőnek szánt madzagot. Nem látja már biz azt a tiédnél jobb szem sem. Messze járnak már azok. . .

Marus nagyot hosszan sóhajtott, aztán belehajította fejét a kötényébe és ahogy nem csak ő mondogatta magába, hanem a fülével is hallotta, hogy immár nem lát a fiából semmit sem, újból megindult keserves sirásra.

Oh, oh, oh, hogy itt hagyott engem is, a feleséget is, a gyermekeit is, oh . . . Mi lesz már mivelünk?! — És összezsápta feje fölött kérges két kezét. A sirása hosszas volt, a szavai elnyújtottak, mintha énekelne: — Oh mi lesz már mivelünk? Istenem, Istenem!

A hangja belefogódzott a kocsiban ülők lelkébe és odaterelte figyelmüket Markus felé. Zokogása lassanként fölrazta őket etargiájukból és elsőnek az itt hagyott feleséget, aztán a gyermekeket, majd meg a többi ragadta el a közös fájdalom, a közütk kissett ember után való bánat. Most már valamennyi tördelte a kezét avagy nyujtogatta azt az ég felé. A megindult könnyár elragadta valamennyit. A hangos keserűség eljutott az előttük és az utánuk haladó kocsikhoz, hulláma átsapott ide is és a nyolc dőcögő kocsi mintha még nehezebben jutna odébb ettől a rászabadult bánattól.

radioaktiv forrása 64 ° C.

ELSŐRANGU

GYÓGYFÜRDŐ

Nyári és téli kúra.

Biztosan gyógyít:

rheumat, schiast anyag-csere zavarokat, cukorbetegséget, alkati bajokat gyermek kórokat, csonttöréseket, és izzadmányokat Alkalikus. sós. jódos, vizek.

Kivánatra prospektus ingyen.

A kivándorlás 25—30 év előtt, a román vármáboru körüli időben állott a legnagyobb mérveket, amikor nemcsak a munkás proletárság, hanem az iparosok ezrei is családotól átköltöztek s nagy tömege végleg odaát is maradt Romániában. Ebben az időben a keleti vidék legjelentékenyebb iparvárosa, Kézdivásárhely egyik népszámlálástól a másikig 500 lélekkel fogyott. Ez a kivándorlás később részint a román közvélemény ellenszenvé és az idegenség beözönlése elleni védekezése, részint pedig az itthoni faüzemek elszaporodása miatt csökkent ugyan, mindazonáltal nem szűnt meg. Sok utlevelet vesznek ki a székelyek most is, egyidő óta Amerikába való vándorlásra is.

Az 1910-ben kiadott utlevelek száma volt:

Csikmegyében	3042
Háromszéken	4854
Marostordában	386
Marosvásárhelyt	114
Udvarhelyben	1026

Összesen 9.422

Véglegesen kivándorolt ugyancsak 1910. évben

	Romániába	Amerikába
Csikból	152	20
Háromszékről	181	22
Marostordából	147	119
Marosvályról	—	19
Udvarhelyből	204	465

Minthogy úgy a külföldre, főképp Romániába, mint az ország belsejébe leányok mennek a legnagyobb tömegben, a Székelyföldön, talán világszerte unikum számba menő helyzet állott elő, hogy tudniillik a nők száma tetemesen kevesebb, mint a férfiaké. A legutóbbi 1910. évi népszámlálás 16.258-cal kevesebb nőt talált mint férfit. Az országos statisztikai hivatal maga is mint rendkívüli eseményt külön főlemli ezt az abszurdumot s kimutatja, hogy például Csikmegyében 1000 férfire csak 922 nő jut. Okát szintén az előbb említettekben adja, hogy tudniillik a székely lányság veszedelmes nagy számban elköborol hazulról.

Nem fűzöm tovább a dolgokat, mert azt hiszem, hogy e néhány pozitív adatban igazol'am azt, hogy lejtőn vagyunk és a pusztulásnak rorcsai gyülemlenek.

Hogy az erdélyrészi románság viszonylagosan gyarapodik, ez kétséget kizáró tény. Szaporodik nemcsak az ugynevezett nemzetiségi vármegyékben, hanem a tisztább magyarságu Székelyföldön, legszembetűnőbben Háromszék megyében. A statisztikai hivatal ezt is főlemli az 1910. évi népszámlálás eredményeinek bevezetésénél. Annak előtte tíz évről, tíz évre én is kimutattam volt községről-községre ezt a már régebbi, tehát nem új keletű terjeszkedést.

A brassói ipartestület és az autonomia kérdése.

Mint a legtöbb dolgot, ami egyszer paragrafusokba van szedve, sokféleképpen lehet magyarázni, úgy az ipartestületek autonómiáját is sokféleképpen lehet érteni, magyarázni, lényegében azonban mint minden egyéb, csak egyféle az is.

Jogász emberektől hallottam, hogy Magyarországon sok nagyon jó törvény van, melyet azonban soha végre nem hajtottak, viszont Deák Ferencz mondta volt hajdanában, hogy a törvény sok olyan dolgot megenged, amit becsületes ember nem cselekszik meg soha.

Hogy a sok jó, de holt törvény között, miért lett olyan hézagos éppen a mindennapi élet számára alkotott ipartörvény, az igazán érthetetlen.

Mert, hogy az érvényben levő ipartörvény nagyon hézagos, az már régi dolog, egyes intézkedései pedig annyira homályosak, hogy szinte nem is csodálkozunk a fölött, ha az ipartestületek másként magyarázzák a törvényt, mint ahogyan írva van, annál kevésbé csodálkozhatunk ezen, mert hiszen maguk az ipartestületek működésére való felügyelettel megbízott hatóságok is egymástól nagyon is eltérően értelmezik az ipartörvény intézkedéseit.

Az ipartörvény hézagosságának tulajdonítható tehát az a körülmény is, hogy

pl. a brassói ipartestület előjáróságának némely határozatát — a múlt év folyamán — a városi tanács — mint közvetlen felügyeleti joggal bíró fölöttes hatóság — az ügyrend és alapszabályra való hivatkozással, mint törvény elleneset — megsemmisítette, ugyan azo n ügyben, a vármegye alipánja II. fokozat — ezzel homlokegyenest ellenkező és sok tekintetben a törvény ellentétes magyarázatáról tanuskodó vég-határozatot hozott.

Az egyik hatóság jobbra dönt, a másik balra dönt, tessék kitalálni most hogy kinek van igaza. És ennek egyrészt a törvény hézagossága, másrészt az emberi észjárás és felfogás sokfélesége az oka.

Lehet azonban, hogy annak a bizonyos autonómiának is van köze ezen fejtelten állapot létrejöttéhez.

Egy kissé idegenül hangzik ez a szó autonomia, azért hát nevezzük a gyereket a nevén és mondjuk, hogy magyarul ez az autonomia önkormányzatot jelent.

Mondjuk el azt is, hogy az ipartestületeknek önkormányzati joguk van.

Az ipartörvény biztosítja nekik ezt a jogot, de nem föltétlenül, ami kitűnik az ipartörvény azon intézkedéséből is, hogy minden ipartestülethez — az illetékes iparhatóság állandó hatósági biztost rendel ki, aki „örkődik a fölött, hogy az ipartestület alapszabályai és a törvény határozatai értelmében működjenek.”

Miután az ipartörvény meghozói föltételezték — és teljes joggal — hogy az ipartestületek tagjai és a körükből választott előjáróság nem mindenben érti meg a törvény szellemét, annak intézkedéseit, nagyon helyesen iktatták törvénybe azt, hogy minden ipartestülethez iparhatósági biztos küldessék ki.

„Az iparhatósági biztos feladata az ipartestületek állandó ellenőrzésében áll és ha jelenlétében avagy netán távollétében oly határozatot hozna a testület, amely nézete szerint az alapszabályokkal vagy a törvénnyel ellenkezik, ez ellen felszólal és végrehajtását felfüggeszti.”

Tehát, az ipartestületeknek van ugyan önkormányzati joguk, de csak úgy módjával. Ez a jog nem elsajátítható, sem nem kisajátítható, ez a jog nem egyeseké, hanem mindig az ipartestületé, az összességé.

A vén Kapusztnyák meg kelletlenül forgatta az ostort, a fejét megcsóválta és mogorván szót vissza:

— No már megint sirtok?! Ne sirjatok! Halljátok!

De ahogy a sirás el nem űlt, a bánatnak ez az ártikulátlan hangja valahogy áthatott az ő sovány derekán keresztül is a szívéhez, ami bizony nagy dolog lehetett. Elhallgatott tehát és amikor az öreg Marus belefáradt a sirásba, feléje fordult és részvételtjesen bólongatott:

— Ugy bizony! El ment már! El biz a'!

Az öreg asszony bánatosan rázogatta a fejét:

— El, el!

Akkor már a fiatalabbik asszony a Jano felesége is felhagyott a sirással, megtörölte a szemét.

— Hiszen majd megjön — próbálta magát is, meg a többieket is vigasztalni.

Most azonban Kapusztnyákot szállta a csögedés.

— Megjön, meglehet. De akkor már hol leszünk mi öregek, te is Marus, meg én is

Marus kiegyenesítette sovány, görbe derekát fölállt a szalma ülésről, a szeméi meg tégra meredtek, úgy nézett Kapusztnyákra, aki csak helyben hagyta:

— Nem leszünk mi már meg akkor, nem bizony. Nem látom már én meg a Jano fiadat, de bizony te sem.

— Nem látom meg? kérdezte Marus és a hangja olyan fojtott, olyan nyögésszerű volt, mintha a vén gazda minden egyes szava egy-egy nagy teher volna, amit ráraktak.

— Nem bizony. Messze van innen Amerika, a halál meg közel jár m' hozzánk

— Hát nem látom meg soha!

— Soha!

— Soha! — odakapott a fejéhez, igazgatni kezdte fekete fejkendőjét, pedig nem volt annak semmi hujja és rémületteljes suttogással ismételte: Soha se látom már! ... És én még nem is bucsuztam tőle! ... Nem bucsuztam a fiamtól, akit már nem fogok soha többé látni! ...

— Dehogyan is nem — vigasztalta a menyje. — Hiszen elbucsuozt tőle. Meg is ölelte, meg is csókolt, meg is áldotta emberi módra úgy, ahogy dukál! ...

— Nem ... nem ... azt mondtam neki, hogy a viszontlátásra és sohasem látom már viszont! ...

Az emberek ráhagyták, nem feleltek neki, hogy keseregye ki magát. Marus azonban nem szót többet és a nyolc székényi tót vissza esett letargiájába. Még csak nem is türelmetlenkedett egyik sem, hogy a kocsai beledöcögött a késő estébe, amire hazaérkeztek.

... Az alacsony, földes házban szanaszéjjel hevert minden. A magas ágyon fölhalmozott kék ágynemű összehányódott,

Jano itthon hagyott ruhája meg ott hevert a lócán. A halina nadrág szára lelógott róla a földig.

— Ezt az ágyat már nem fogja megágyazni a fiának és ebben a nadrágban sem fogja őt látni ... És ahogy így körüljártatta bizonytalan tekintetét, csak a gazda nélkül maradt ágyat, halinaruhát, aztán kaszát, fej zét és egyéb holmit látta.

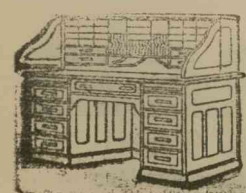
Hirtelen kiméletlenül tárult föl előtte a legnagyobb távolság időben is, térben is: az örökkévalóság, a soha. Marus szegény feje beleszedült ebbe és ahogy hazaérték egyszerre csak nem tudott kimenni, fölkelni se tudott, sőt még a szűkös ételhez sem nyult.

Marust a jó meleg padkára fektették, ezt is dusan kipárnázták, a szomszédasszonyok hoztak neki irt, sőt még a doktor is adott valami medicinát, de Marus csak azt hajtogatta, hogy neki semmije se fáj, hogy nem beteg, hanem hogy a fiától, akit már soha sem fog viszontlátni, nem bucsuzott el.

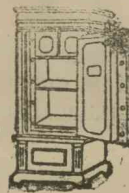
Ezt hajtogatta folyton és amikor már beszélni se tudott, úgy járt az ajka, mintha csak ezt mondogatná.

Hetednapra eltemették.

Igy lett a nagy ut első áldozata az itthon maradt Marus.

Redőnyös és lapos íróasztalok
Íratszekerények. Kártyanyilvántartás.
Teljes intézeti berendezések.
Hirsch és Társa, Budapest

„Regnu” a jelenkor leg-tökéletesebb írógepe
Országsszerte díjmentes bemutatás.
Pénz, könyv- és okmányszekerények
Elsőrendű minőség. Szolid árak.
V. Alkotmány-utca 19. sz.

Vidéki képviselők kerestetnek.

„Az ipartestületi autonomia szervei a közgyűlés és az előjáróság.” Az ipartörvény 130 §-a szerint „Az ipartestület ügyeit a közgyűlés és az előjáróság intézi.”

Tehát elsősorban mindig a közgyűlést illeti meg az önkormányzati jog és a közgyűlés az ipartestületek ezen féltve őrzött jogát a választások által ruházza az előjáróságra.

De hogy ebből az önkormányzati joggal való felruházásból nem következik az hogy az az elnök vagy előjáróság felhatalmazást és alapszabályt és ezeknek betartása nélkül önkénykedjék a testület tagjai fölött — azt talán külön bizonyítanom nem kell.

Az ipartestületek élén állani, vagy az előjáróságok tagjának lenni, soha sem tartottam irigylendő dolognak, azonban hogy az illetők helyzete nem volt valami kellemes tiszteletbeli állásukban, azt mindig saját egyéni gyengeségüknek tulajdonítottam mert tudvalólag a legtöbb esetben azok az elnökök és előjárók megválasztásuk után valami olyan föltételeknek képzelik magukat, kiknek a többi iparos csak semmi, akikkel azt csinálhatnak, amit akarnak, az önkormányzati jog — vagy ha jobban tetszik — az autonomia — szent nevében.

Ha az ipartestület hivatalnokot, szolgát fogad, senkinek sincsen beleszólása, azonban a véglegesítésnél nagyon körültekintőnek kell lenni, mert az alkalmazottak elbocsátása már csak a törvény intézkedéseinek betartásával történhetik meg, és ha a felmondás vagy éppen az azonnali elbocsátásnál a törvény vagy alapszabályok intézkedései figyelmen kívül hagyatnának, akkor már föltételek a föltételek hatóság beleszólási joga és ezzel élni kötelessége már azért is hogy a testületet egy igazságtalanul történt felmondás vagy azonnali elbocsátás esetéből kifolyólag keletkező és nagyon is kétes kimenetelű pertől megóvja.

Ha az ipartestület berendezést, ingóságot, házat, telket vesz vagy elad, akkor éppen olyan elbírálás alá esik, mint akár melyik magános polgár, vagyis ilyen és ezekhez hasonló ügyekre vonatkozik az a bizonyos autonomia, ezekben és hasonló esetekben él az ipartestület önkormányzati jogával.

De ime, amíg az ipartestület akár egy magán polgár, szabadon vehet házat, vagy telket, addig egy község vagy város vagy akár a vármegye is, azt nem teheti felsőbb hatósági jóváhagyás nélkül, pedig ezeknek is van autonómiájuk.

Mindezekből megállapítható, hogy az ipartestületek autonómiája nem aféle pallos jog, hanem egy szűk keretek között mozgó testületnek még szűkebbre szabott önkormányzati joga.

De hát nem csak az ipartestületeknek van ám autonómiájuk, hanem van a városnak, meg a vármegyének is, sőt más testületek, szervezetek, egyletek stb-binek is, de mindegyiknek a maga módja szerint.

A vármegye vagy a város az ő autonóm jogkörében intézi a saját belső ügyeit, de jóváhagyás végett köteles azokat az illető miniszter elé terjeszteni, mindig a szerint, hogy miről van szó, belügy, pénzügy, ipar vagy kereskedelmi miniszter elé tartozik e a dolog.

A kaszinó, dalárda, polgári kör stb-bi egyleteknek szintén van autonómiájuk, még pedig igazi!

Mert ezek és a hozzájuk hasonló más egyletek is, minden hatósági beavatkozás nélkül választhatnak, gyűlésezhetnek, táncolhatnak, költhetnek, szóval tehetnek bármit, amit az alapszabályaik megengednek, ennél többet persze ők sem tehetnek.

Az ipartestületeknek az autonómiája ezektől az esetektől, már annyiban is eltér, hogy az ipartestületek amennyiben hatósági feladatokat is végeznek állandó hatósági felügyelet alatt állanak.

Tehát van is autonomia, nincs is.

Vagyis addig, amíg a testület és annak vezetősége az ipartestület ügyeit az alapszabályok és az ipartörvény intézkedései szerint vezeti, addig nincsen beleszólási joga senkinek sem; ahhoz azonban már megint joga van a hatóságnak, hogy az ipartestület minden ténykedését ellenőrizze és fölülvizsgálja. Az ipartörvény hűzágossága folytán sok esetben miniszteri döntvényekkel kellett pótolni a lényegre vonatkozó hiányokat. Így a közgyűlés autonómiája tárgyában is hozott több ilyen döntvény, az egyik szerint: „Az ipartestületi közgyűlés megtartása hatósági ellenőrzés alá esik, ennél fogva annak szabályszerűségét hivatalból, bármily módon és időben jut is tudomására, meg kell vizsgálni.” (69723—909. K. M.)

Hivatkozhatnék még sok olyan miniszteri döntésre, melyek az ipartestületi önkormányzati jog körét szabályozzák, de a hozadalmasság elkerülése végett mellőzöm. A körülmények kényszerítő hatása alatt azonban alább egy-két ilyen döntésre mégis hivatkozni fogok.

Mielőtt fejtegetésemet folytatnám, rá kell mutatnom a brassói ipartestület múlt évi jelentésére. Annak az évi jelentésnek néhány paszusában szintén szó van a testület autonómiájáról, annak megsértéséről, továbbá ennek az autonómiának a testület, előjárósága által történt megvédéséről. Állapítsuk meg azt is, hogy kik adták ki azt az évi jelentést: egy állásáról lemondott — és újra meg nem választott — elnök, egy — kisorsolás által csonkává lett és a közgyűlés által ki nem egészített előjáróság. A dolgok ilyen állása mellett bátran föltehetjük azt a kérdést hogy egy ilyen — minden jogalapot nélkülöző vezetőség — milyen címen él az ipartestületet megillető autonóm joggal, mi címen panaszkodik jogainak megsértéséről, mikor ezen jogok gyakorlására a közgyűléstől felhatalmazást nem kapott! Mi címen tartják magukat illetékeseknek jogvédőként föltüntetni akkor, amikor az ipartestület összességét a közgyűlést megillető önkormányzati jogot ők maguk lábbal tapossák. Az ipartestület alapszabályai 14 §-a világosan intézkedik az iránt, hogy az előjáróságnak 30 rendes tagból kell állania, valamint az iránt is, hogy minden évben 10 tag kisorsolás után lép ki, akik újra választhatók. A múlt évben a kisorsolás megtörtént, de az új választás nem ejtett meg. (Ez a múlt évben történt.)

Ilyenformák a viszonyok a brassói ipartestületnél. Itt így fest az autonomia.

Ennek az autonómiának nincsen szüksége közgyűlésre, nincsen szüksége előjáróságra, számvizsgáló bizottságra, nincsen szüksége fölmentvényre, nincsen szüksége senkire, csak néhány uszályhordozóra és a tagsági díjakra, hogy örületes forgással keringhessen önön maga körül — a saját autonóm jogkörében... Övé a dicsőség és a hatalom most és — talán — nem mindörökké!

Mert ő az autonomia! — Igen, igen!

Az a féltve őrzött autonomia!

De most jön az igazi jogtulajdonos, a közgyűlés. (Ez már a folyó évi közgyűlésre vonatkozik.)

(— Itt meg kell állapítanunk hogy f. évi április 6-án megtartott ipartestületi közgyűlésen megjelent 210 testületi tag közül 66 szavazattal választottak előjáró-

ságot és hogy a többség nevében a közgyűlés minden ténykedése ellen föllebbezés lett bejelentve.)

És mit látunk mégis? — azt, hogy dacára az alapszabályok erre vonatkozó rendelkezésének, mely szerint az előírt módon bejelentett föllebbezés halasztó hatállyal bír, a hatalmi tultengésben szenvedő vezetőség a megfellebbezett határozatokat végrehajtja. És ami a dolgot még érdekesebbé teszi — hogy mindez az ipartestületi biztosság ellenzése vagy talán tudta nélkül, történhetik meg.

A közgyűlés számon kéri, hogy mint bántatok a mi dédelgetett, féltve őrzött drága autonómiánkkal?

És a vezetőség nagy hetykén visszavág (képletesen szólva.) Fogjátok be a szátokat, mit értitek ti, mi az az autonomia! — Mi tudjuk mit csinálunk, ha nem hiszitek, itt az írás, a vármegyétől van és az is azt mondja, hogy igazunk van, hát talán okosabbak vagytok mint a vármegye? — Ezután is úgy fogjuk csinálni, mert nekünk van autonómiánk.

De kérdem, hova fognak jutni ezek a bácsik, ha az autonomia kimarad alóluk és autón fognak száguldani? Borzalom rá gondolni, mennyi elgázolás lesz.

Amint erre már föntebb rámutattam, a legutolsó ipartestületi közgyűlés megtartása és az ott hozott összes határozatok ellen föllebbezést jelentettünk be. Többi között az előjárósági tagok megválasztása ellen is fellebbeztünk. Az ipartestület alapszabályai szerint — szabályszerűen — bejelentett fellebbezésnek halasztó hatálya van — a határozat végre nem hajtható, de ha a saját készítésű és miniszteri jóváhagyással ellátott alapszabály talán nem elég hiteles a vezetőség előtt arra, hogy az előtt meghajoljon és azt tiszteletbe tartsa, hivatkozom a m. kir. keresk. miniszter 35371—903. n. a. kelt rendeletére, amely szerint az ipartestületi előjáróság megválasztása az elsőfokú iparhatósághoz megfellebbezhető s az iparhatóság a választást, ha az törvénybe vagy alapszabályokba ütköző módon folyt le, megsemmisítheti és új választást rendelhet el.

Hogy pedig az ipartestület előjárósága és számvizsgáló bizottsága már a múlt évben föloszlott közgyűlés óta kiengesztetlenül — így törvény és alapszabály ellenesen — működött és megvan alapítva és hogy ilyen törvény és alapszabály ellenesen-működő előjáróság által előkészített közgyűlés határozatai sem lehetnek érvényesek, az talán szintén egészen természetes.

A föltételek hatóságok úgy látszik megunták már a sok huza vonát, hogy nem jörödnék az elmúlt évben a testület vezetősége által elkövetett szabálytalanságokkal. Legalább erre vall a jelenlegi iparhatósági biztosság kijelentése, mely szerint, ami a múlt évben történt, ahhoz neki semmi köze, ő most lett biztossá kinevezve, és így csak mostantól felelős az ellenőrzésért. Hát ez így is mondható, de az talán mégis fontos, hogy az új iparhatósági biztosság tisztségében működésének új területe és anyaga fölül tájékozva legyen, és ha a multra fátyolt akarna is vetni — amit a jelen esetben tenni nem lehet — az ipartestület jövőbeli egészséges, célirányos működését biztosítandó, jobban körül kellett volna néznie a társaság között kik közé került és megállapítania, hogy vajon birnak-e azok az urak valamely jogalappal arra, hogy a testület ügyeit vezessék. A dolgot erről az oldalról annál is inkább meg kellett volna vizsgálnia az iparhatósági biztosság, mert — miután szóbelileg az erre vonatkozó kérdéseket meghallgatni nem akarta

Az ujonnan foglalt

Borszékiforrás (Madonnakut)

a legkellemesebb gyógyborviz. Minden mellékiztól mentes! A bort nem festi, izét kiválóan emeli! Az ujafooglalás által természetes szénsav tartalma jelentékenyen emelkedett! A gyomorégést azonnal megszünteti gyomor és bél renyheségnél, hurutos bántalmaknál megbecsülhetetlen gyógytényező. Literes palackban, üvegcsere mellett 10 palack vételénél 18 fillérért házhoz szállítja

Raktárak Czérna u. 6.

Telefon 3-64

E. O. & L. Theil

ásványviz nagykereskedése

a f. évi közgyűlésen írásban hoztuk tudomására azon sérelmeket és törvénytelen-ségeket melyeket az ipartestület vezetősége a múlt évben elkövetett.

Es itt megint nagyon szembeötlő az ipartörvény hézagossága, mert az ilyen mulasztások megtorlására semmi intézkedés nincsen benne. Az ipartörvény a testületek vagyonkezelési módját sem határozza meg közelebbről, mégsem lehet elképzelni, hogy egy törvény alapján alakult testület vagyona szabad prédájává válhasson egy ilyen testület vezetőségének.

A testületi vagyon kezelésére vonatkozó egyéb intézkedések hiányában szerény nézetem szerint el kellene fogadni az 1875. évi XXXVII. t. c. 218 §-ába foglalt büntető határozatokat, ezen §-szerint „Az igazgatóság tagjai, amennyiben cselekvényük vagy mulasztásuk a büntető törvény sulya alá nem esik, az illetékes törvényszék által három hónapig terjedhető fogságra ítélandók; 2) ha vétkes mulasztásuk miatt, a társaságnak három hónapon át felügyelő bizottsága egyáltalában nem, vagy nem kellő számban volt. 221 §. — Ezer forintig terjedhető pénzbírsággal sújtandók: 1. az igazgatóság tagjai, ha a mérleget és jelentést 8 nappal a közgyűlés előtt közzé tenni elmulasztják. Igaz hogy ezek a büntető határozatok a részvénytársaságokra vonatkoznak, de hogy ugyan azokat a mulasztásokat egy ipartestület vezetősége minden felelősség és megtorlás nélkül követhesse el, azt elképzelni vagy éppen megengedni mégsem lehet. Ennyire az a bizonyos autonomia mégsem jogosít senkit sem.

A brassói ipartestület vezetősége nagyon sok olyan súlyos mulasztást követett el, melyeket az idézett kereskedelmi törvény szigorúan üldöz és mi összetett kézzel kell eltűnjük az ilyen viszonyokat mert van autonómiánk!

Makó Károly.

Tőzsde.

A Magyar Általános Hitelbank
brassói fiókjának távirati értesülését.
BUDAPESTI ÉRTÉK-TŐZSDE

Budapest, 1913. május 10.

Z á r l a t:

Magyar Koronajáradék	82.60
Magyar hitel ex. c.	827.—
Osztrák hitel ex. c.	627.50
Jelzálogbank ex. c.	436.—
Leszámitoló Bank	522.—
Hazai Bank	287.—
Magyar Agrár Jár. ex. c.	509.—
Magyar Bank Ker.-részv.	566.—
Államvasut	729.—
Rimamurányi	725.—
Salgótarjáni	777.—
Közuti vasut ex. c.	638.—
Városi villamos	364.—
Déli vasut	132.—
Magyar cukoripar	2950.—
Beocini ex. c.	840.—

Irányzat: szilárd

BUDAPEST GABONA-TŐZSDE

Buza	11.49
Zab (októberre)	8.49
Rozs	9.49
Tengeri	7.96

Reklamációt,

amely a lap késedelmes, vagy, nem pontos kézbesítésére vonatkozik, kérjük, akár telefonon (177 sz.) akár levelező útján a kiadóhivatalnak jelenteni.

Az alkotmányos Albánia megalakulása

Aláírta:

a román-bulgár egyezményt!

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, máj. 10.

A külpolitikai helyzet.

Ausztria-Magyarország és Olaszország tegnap terjesztették a londoni nagykövetségi reünio elé Albánia alkotmányára vonatkozó tervezetüket. A tervezet komplexuma oly terjedelmes, hogy annak tárgyalása hosszabb időt fog igénybe venni. Ami Szkutari átadását illeti, az erre vonatkozó aktus, tekintettel a várost félig elpusztító tűzvész következtében keletkezett akadályokra, csak a jövő héten fog megtörténni. A ma érkezett hírek legfontosabbika a román-bulgár egyezmény megkötéséről szóló. Ezzel a nemzetközi konfliktus utolsó kritikus pontja is eltűnt a vitás kérdések sorából.

Albánia megalakulása

Bécs, máj. 10.

Egy be nem avatott londoni forrásból származó hír igen zavaros formában emlékezett meg Ausztria-Magyarország és Olaszország közös tervezetéről Albánia alkotmányára vonatkozólag. A közvélemény felvilágosítása céljából diplomáciai körökből most adatokkal szolgálnak a reünio tegnapi ülésén előterjesztett tervezetre vonatkozólag:

Eszerint Albánia teljesen autonóm állam lesz, idegen fejedelem uralkodása alatt. A szultán szuverenitása nem terjed ki az új államra. Albánia partvidéke semleges lesz és ugyanez áll az egész államra vonatkozólag is, Svájc és Belgium mintájára. Az országban nemzetközi csendőrség fogja a közbiztonságot szolgálni. A javaslat gondoskodik arról is, hogy Szerbia saját céljaira kikötőt kapjon az albán partvidéken. A vasutvonalak szintén nemzetközi jellegűek lesznek.

Szkutari átadása.

Fosztogatnak a montenegróiak

Antivári, máj. 10.

A montenegrói csapatok a tűzvész idején kisebb csoportokban bejárták Szkutari utcáit, behatoltak az egyes házakba és azon a címen, hogy fegyvereket keresnek, elrabolták az összes kezük ügyébe akadt értéktárgyakat. A tűzvész által okozott kár meghaladja a 20 milliót. A város átadása a jövő hét közepén fog előreláthatólag megtörténni.

Török-bulgár leszerelés.

Konstantinápoly, máj. 10.

A szövetségesek és Törökország

közötti békeszerződés aláírása már csak napok kérdése. Törökország és Bulgária között pedig ugyyszólván már a befejezés stádiumába jutott a meg-egyezés az összes vitás kérdésekben. Tegnap egy vegyes katonai bizottság már megkezdte a tárgyalásokat a kölcsönös leszerelésre vonatkozólag is.

Törökország fegyverkezése.

Konstantinápoly, ápr. 10.

A lefolyt háboru alatt ugyyszólván teljesen tönkrementek Törökország különböző hadiszerei. A török kormány most a pilseni Skoda gyár igazgatóságával szerződést kötött 6 millió korona értékű nagykaliberű tarrackok és löszerek szállítására. Ezenkívül még nagyobb hadiszert rene-
dívényt helyezett a török kormány ki-látásba.

A román-bulgár egyezmény.

Szentpétervár, máj. 10.

A szentpétervári reünio tegnapi ülésén a nagykövetek, valamint Románia és Bulgária megbízottjai aláírták a román-bulgár megegyezésre vonatkozó szerződést.

Bukarest, máj. 10.

Szentpéterváron tegnap létrejött a végső megállapodás Románia és Bulgária között. A nagykövetek ellenjegyezték a megállapodásra vonatkozó szerződést, amelyet a balkáni béke megkötésével egyidőben hoz a buka-resti és a szófiai kormány nyilvános-ságra.

Város és megye

□ **Brassóvármegyei hivatalnokok szabadságideje.** Brassóvármegye hivatalnokai ez évi szabadságukat az alábbi sorrendben veszik igénybe: dr. Semsey Aladár főjegyző június hó 23 — augusztus hó 6-ig; Roll Gyula II. főjegyző augusztus hó 11 — szeptember hó 20-ig.; dr. Metianu Jenő tiszti főügyész június hó 1 — július hó 1-ig; Herter János aljegyző július 1 — július 21-ig és augusztus hó 10 — augusztus hó 31-ig; Weinhold Henrik aljegyző július hó 16 — augusztus 27 ig; John Oswald közigazgatási gyakornok augusztus hó 5 — szeptember hó 2-ig fegyvergyakorlaton és nov. 1—30-ig szabadságon; Gagesch Samu közigazgatási gyakornok június hó 16 — július hó 15-ig és Zsuffa Jenő közigazgatási gyakornok május hó 13 — június hó 14 ig.

□ **A közigazgatási bizottság ülése.** Brassóvármegye közigazgatási bizottsága május havi rendes ülését f. hó 13-án (kedden) délelőtti tartja.

□ **Betöltendő erdőőri állás.** Brassó szab. kir. város erdőgazdaságánál egy II. o. erdőőri állás Zernest részére betöltésre kerül. Bővebb felvilágosítás Brassó város erdőhivatalnál nyerhető, ahol a pályázati kérvények is f. évi június hó 15-ig benyújtandók.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni nagyrabecsült vevőimet, hogy a

tavaszi modellek és szövetek

a legfinomabb kivitelben megérkeztek.

Tisztelettel

Gergely Sándor

női divatterme

Brassó, Lensor 28. szám alatt

□ **Felhívás adófizetésre.** A városi adóhivatal felszólítja az adófizetőket, hogy negyedévi adó és pótdó tartozásaikat f. é. május hó 15-ig annál inkább fizessék be, mivel ellenkező esetben 5%-os késedelmi kamatok számíttatnak fel a terükre. A f. évre vonatkozó adóelőírás elkészítéséig az évnegyedi tartozás a múlt évi előírás alapján számíttatik és fizetendő be.

A Keresztényhavastól a Nagykőhavasig

(Karte des Schuler- und Hohensteingebietes Herausgegeben von der "Sektion Kronstadt" des Siebenbürgischen Karpatenvereins.)

Turisztikai körökben régen érzett hiányt pótol az a térkép, melyet a napokban adott ki a Szász Kárpátgyesület. A 80-as évek végén ugyan megjelent már egy nagyon pontos térkép a Keresztényhavas hegységéről, melyet Frankl Ottó erdőmérnök készített, ez azonban csak az erdőszített részleteket tartalmazta és az utakat vörös színezésben, különben már régen teljesen el is fogyott. Igen érdemes munkát végeztek tehát Gu-nesch és Z-kő főerdészek, valamint Schmid mérnök, amidőn ezen régebbi térkép alapján és segítségül véve a katonai térképeket, ezt az újabbat készítették el. 1:30.000 arányban felöleli ez a Keresztényhavas és Nagykőhavas teljes területét. A rétegvonalak 20 méteres magasságban pontosan be vannak rajzolva s hogy a térkép még plasztikusabbnak tűnthesse fel a terepet: Freytag féle színezéssel és árnyékolással az emelkedések első pillantásra is észrevehetőek.

Megjelent különben a térkép kétféle kivitelben. A magasság színezés elhagyásával és e helyett a rétek zöld színezésével.

A nagyközönség számára azonban legnagyobb értékkel bír ez a térkép azért, mert a terepen megjelölt utak ugyanolyan színezéssel, mint valóságban, a térképen is be vannak rajzolva. Csak némi térképismerettel és bátran neki indulhatunk ezzel az utmutatóval a Keresztényhavasnak vagy Nagykőhavasnak s keltős élvezettel jár majd a kirándulásunk, ha a térkép nyomán a hegyek, völgyek és patakok neveit is megtudjuk. Üdvözljük a Szász Kárpátgyesületet e térkép kiadása alkalmából, mert ezzel a turisztikának elsőrendű szolgálatot tett.

—ng.

Brassói posztógyár. Tellmann V. és társai.

Ajánlanak tiszta gyapjuból készült mindenféle

uri divatkelmét

finom- és parasztpozitót minden színben.

Tourista Lodeneket, futószőnyegeket, flanellt stb.

Gyári raktár: **BRASSÓ, Hirsch-utca.**

Barthelmie György, mechanikus

Telefon 380.

Elsőrendű specializet különlegességekre u. m.: író-, számozó- és összeadási gépek. — Varrógépek. Villamos és fizikai szerkezetek. Grammofonok és lemezek. Irodai gépek, felszerelések és kellékek.

BRASSÓ, Kapu-utca 41.

Telefon 380.

Műhely finom és precíz munkák kivitelére. Valamennyi javítása különféle gramfon- és pathefon-szerkezeteknek. Írógépek, számológépek, gramfonok a legolcsóbb árak mellett és szakszerű jótállással. Minden hónapban új gramfon-lemezek.

Nyári gondok.

Az újabb kiadású természetrajzi könyvekben, ott ahol a madarak tavaszi vándorlásáról van szó, valószínűen külön fejezet beszél azokról a cselédányokról, akik így tavasszal, együtt kerülnek haza falujukba lecskével, gólyával. Ez így nagyon poetikus, a szív hurjait is megrendítő sajátosság, ám a szegény gazdasszonyok rettenetesen fáznak ettől a tavaszi melegséggel teljes szokástól. Mert a falusi lányok ilyenkor elhagyják a sötét, kevés levegőjű cselédszobát, leteszik a surlókefét, elköszönnek a mosogatótálból és mennek haza, a nagy buzaláblák, a zsendülő herefődek, az alig zöldülő kukoricások közelébe... Aratni...

Ők elmennek, helyettük azonban nem érkezik új munkára szánt női sereg. A távozásuk nemcsak azért kellemetlen, mert jóformán pótolhatatlanok, hanem főképpen azért, mert ezek a falusi leányok adják a cseléd-tábor java katonáit, ők a kedvesek, a jóravalók, a szívesen dolgozók, akikkel soha nincs baj. A többi, a hivatásos cseléd, ennek a kétségkívül nehéz pályának minden hibájával, inkább gyötrelme, mint igazi segítőlétszáma az asszonynak. Van természetesen kivétel, de a nagy többség, mégis inkább keserűséget és zavart, semmint örömet és igazi segítséget jelent a házban.

Ezek az ittlmaradtak, ezek a profesz-szionátusok, ilyenkor azután éreztetik minden felsőségüket, amit az szerez meg nekik, hogy hosszú időre megszabadulnak a falusi konkurenciától. Bármily kevésbé biztató az arcuk, sőt ha őrül is róluk a régi és friss dorbézolások nyoma, mégis rájuk van utalva az, akit hacsak őszig is, de cserbenhagyott a régi falusi lánya. S a milyen sűrű rajokban viszik széjjel a vonatokat az ország minden részébe a kis parasztlányokat, épp oly nagy tömegben lepik el most a munkáskéz nélkül maradt asszonyok a cselédszerzők helyiségeit.

Hogyan vélekednek Romániában a magyarországi románok helyzetéről?

(Saj. tud.) A „Brassói Lapok” szombat reggeli számában közöltük azoknak az előkelő romániai gazdáknak a névsorát, akik magyarországi tanulmányutjuk kapcsán a jövő héten Brassóba is ellátogatnak a szász és magyar mintagazdaságok megismerésére céljából.

A romániai vendégek között van tudvalevőleg Nicolescu Dorobancu is, a romániai központi gazdasági egyesület titkára és a társaság vezetője, továbbá Jonescu D. volt képviselő is, akik tegnap Aradon egy újságíró előtt a következő érdekes nyilatkozatot tették a magyarországi románok helyzetének megvitatása kapcsán:

— Valóban mindnyájan elvagyunk ragadtatva attól, amit Magyarországon láttunk. Mindenütt szívólyos fogadtatásra találunk, s bár még csak utunk kezdetén vagyunk, azt hiszem, nem tudok, ha azt állítom, hogy a legkedvesebb emlékek fogjuk elhagyni Magyarországot.

Majd a magyarországi románokra terelődött a beszélgetés, akikről a társaság vezetője a következőket mondta:

— A magyarországi románok, úgy tu-

dom, jó anyagi helyzetben élnek, s én a magam részéről, azt hiszem, azok a híresztelések, amelyek arról szólnak, hogy a magyarországi románokat elnyomják, nem felelnek meg a valóságnak.

Fájdalom, személyesen nem kereshetjük fel a falvakban lakó román testvéreinket, mert utazásunk programját a gazdasági egyesület állapította meg, s nekünk szigorúan ragaszkodnunk kell az előre megállapított programhoz.

Jonescu G. D. volt képviselő, a jalomitai gazdasági kamara titkára, a következőképpen nyilatkozott a magyarországi románok helyzetéről, illetve arról a véleményéről, amely Romániában a magyarországi románok helyzetéről az intelligens, románság körében uralkodik:

— Mi tudjuk, hogy azoknak a híreknek, amelyek a románok elnyomásáról szólnak, nem kell mindig hitelt adni. Vannak persze gyakran olyan hírek is, melyek hitelt érdemlnek,

de viszont gyakran vannak olyanok is, amelyeknek tendenciája nyilvánvaló, s amelyeket éppen azért nem is szoktunk elhinni. A magyarországi románok anyagi helyzete jó, anyagi gyarapodásuknak senki sem állja útját, de szellemi tekintetben bizony, ha nem is elnyomják, de érvényesíteni gyakran nem engedik itt lakó testvéreinket. A magyarság meg akarja magyarosítani a románokat és éppen ez a szemmel látható törekvés az, amely hátráltatja a románokat abban, hogy magyarokká váljanak. Minél jobban igyekeznek valamely népet megfosztani saját egyéniségétől és beleolvasztani más népbe, az illető nép annál jobban ragaszkodik nemzeti hagyományaihoz és tradícióihoz, annál feltettebben őrzi nemzeti sajátosságait. A magyarság rosszul teszi tehát, amikor ezt a magyarosító politikát folytatja, nem fogja vele elérni a kívánt célt, sőt mindig el fog távolodni a románság tőle. Magyarországon vannak vidékek, ahol a lakosság ugyyszólván kizárólag románokból áll, még sincs sehol sem román előjáróság, román polgármester, román jegyző, stb. A parlamentben is elenyészően kis számban vannak képviselve a románok. Igaz, az ő választójoguk is éppen olyan, mint a magyaroké, de a választókerületek már úgy vannak beosztva, hogy még azokon a vidékeken, ahol tisztára románok laknak, még ott is csak alig tudnak román képviselőt választani. Általában véve, ismétlem, anyagi helyzetük jó, de ennek dacára nem játszanak olyan szerepet Magyarországon, mint amelyet megérdemelnének már nagy számuknál fogva is.

Francia színházi és tábori látcsövek valamint az összes látcsöveszerkezeti cikkek kaphatók,

Ostersetzer H. cégnél

Brassó, Buzasor 9.

A nagyközhavasi menedékház

Ujabb adományok.

Egész Európa lázas érdeklődéssel várja, minő eredményre lesz az EKE. nagyközhavasi menedékháza javára megindított gyűjtésnek. Ez az általános, egyenlő és titkos kíváncsiság annál jogosultabb, mivel a két pünkösdi ünnepnap vagyis a gyűjtés legeslegutolsó, visszavonhatatlanul utolsó terminusa még nagy meglepetéseket hozhat, hiszen nagy százaléka a gyűjtőlapoknak van még künn, szefényen megapulva más papírok közt vagy vidám lejtésekkel járva az adakozók közt.

Legujabban is igen szép, lélek és hangulatemelő adakozások történtek, melyekért az EKE. ezen a helyen is legmélyebb háláját és köszönetét nyilvánítja.

A régi jóhírű Száva és Donszky cég, mely a brassói magyarság kulturális céljait gyakran szolgálja derék adományai val, 53 koronát gyűjtött és pedig: Száva Pető, Donszky István, Nussbaum Vilmos, Verzár Sándor, Schein Károly (Budapest) Viikovszky Lajos (Bécs), Gara Ödön (Bécs), Terner Sándor (Bécs), Schöffner Béla (Bécs), Gál Mór (Bécs) 5—5 kor., Csengőffy István (Budapest) 2 kor., Leonhardt Artur 1 kor. A bájos Faragó Erzsébet urhölgy gyűjtőlapján Draskovits Berta urhölgy, B. B., Fejér Berta urhölgy, Aronsohn Erzsike urhölgy 1—1 kor., Korhely János 60 fill., Aschauer Gizella urhölgy, N. N. 50—50 fill., N. N. 40 fill., Faragó Károly 30 fill., N. N., N. N. 20—20 fill., F. Erzi urhölgy, Aronsohn Ernő, Papp Mihály 10—10 fill., Virág-Kristó András, a Fehér Bárány című, sok jó kirándulásra csábító népszerű vendéglő lelkes tulajdonosa ivén: Kristó András 2 kor., Bilcz Mihály, Valentin Artur, N. N., Karad Julcsa urhölgy, Becsi Dániel 1—1 kor., Marx Miklós 60 fill., Szabó Imre 30 fill., Luskopp Lőrinc, Tüzes András, Sinkán Viktor, Dancs 20—20 fill. A bolonyai magyar asztaltársaság, mely Farkas Mihály főkapitány elnöke alatt bolonyai érdekekért dolgozik, de mint az eset mutatja, minden jó magyar ügyet is támogatni kész, 20 koronát adományozott; a brassói belvárosi áll. fiu- és leányiskola nevében János Lajos igazgató 3—3 kor. 30 fill., a csernátfalusi áll. el. isk. tantestülete nevében Buda Mihály igazgató 2 kor. 30 fillért küldtek be.

Még egyszer meleg és hálás köszönet!

Az EKE elnöksége.

Rablás vádja alatt.

Itélet Tetulea János és Manoiu György bűnügyében.

— Esküdtszéki főtárgyalás —

(Saj. tud.) A „Brassói Lapok” szombat reggeli számában megemlékeztünk arról a bűnügyről, amelynek hősei, Tetulea János és Manoiu György, Simion fogarasmegyei földészek rablás vádjával terhelve kerültek az esküdtbíró elé. Tegnap reggel kezdte meg a bűnügy tárgyalását az esküdtbíró, a tanúk nagy számára való tekintettel azonban ítélethozatalra csak ma éjjel került a sor.

Ellekes Andor főtárgyalási elnök nagy figyelemmel végighallgatott, frapánsul közvetlen és tartalmas resumeja után negyed 9 órakor este vonultak vissza az esküdtek verdikhoztalra.

Az esküdtek marasztaló verdiktje után a bíróság éjjeli fél 11 órakor kihirdetett ítéletében bűnösnek mondotta ki mindkét vádlottat rablás bűntettében és súlyos testi sértés vétségében mint tettestársakat és ezért elsőrendű vádlottat, Tetulea Jánost 2 évi és 6 havi fegyházra, Manoiu György vádlottat pedig 1 évi és 8 havi börtönre ítélte. Az ügyész az ítéletben megnyugodott, a védő azonban semmiségi panaszt jelentett be.

Brassói tanulók templomi hangversenye

A brassói evangélikus tanulóifjak templomi énekkara pénteken este a Vigadóban hangversenyt rendezett. Nem írok új dolgokat, ha a halottakról a legteljesebb dicsőítést hangján emlékezem meg. Valóban csodálatra méltó, hogy mit képes Lassel zeneigazgató arasznyi legénykéivel produkálni. Bach templomi kantátaja sok zenei érzéket és még több gyakorlatot igényel az előadótól. Fugatikus felépítése próbára teszi a kar taktusérzékét, e mellett pedig technikai nehézségeket is támaszt.

Mindezeket mérlegelve, kettőzött örömmel élveztük e művet a tegnapi előadásban. Élveztük a hatalmas kar erőteljes összénekét és élveztük az egyes hangnemek hangrangsztala ma ánszólamait, e közben pedig büszkeséggel gondoltunk arra, hogy mily zenei kincset bírnak ezen karban, mely teljesen a lipcsei híres templomi ifjusági énekkar mintájára szervezve, ugyyszólván egyedüli az egész országban.

A műsor többi pontjait világi dalok foglalták el. Ezen rész a készletnek volt száma, sikerében pedig megülte az első rész értékét.

Az első és második rész között Lassel zeneigazgató egy igen tehetséges tanítványa, Schlandt Louisa játszott először nyilvánosság előtt Beethoven Variációkat. Az első impresszió nagyon kedvező volt. Játéka közvetlen, hangja meleg, technikája jó, és így szakszerű vezetés mellett jogosan fűzhetjük jövőndő fejlődéséhez a legszebb reményeket.

Mindent egybevetve, Lassel Jenő büszke lehet tanítványaira, a közönség pedig igazán meg lehet elégedve azzal, amit hallott. (Dr. L.)

Színház és művészet

Kamarazeneélet Brassóban.

Csak kevesen tudhatják, hogy városunkban két év óta egy állandó társulás működik a legnemesebb zenefaj, a kamarazene szolgálatában. A Biemel-Latzin-Ujsághy-Gáll vonós-nyégyszársaság. Mostani szezonjuknak műsorán ritkábban hallható, nagyobb szabású kamarazenei művek is szerepeltek. Így előadásra kerültek Beethoven, Mendelssohn, Brahms, Dvorák és Schubert quintettjei 2 violával, illetőleg 2 gordonkával; Mozart és Brahms quintettjei klarinettel; Dvorák vonós sextettje, Mendelssohn vonózkodtettje; Beethoven septettje és Schubert oktettje, nagybőgő, klarinett, fagott és vadaskürttel.

Kár, hogy e kiváló amatőrök hallgatóság kizárásával működnek. E sorok írója is csak véletlenül került abba a szerencsés helyzetbe, hogy a társaság legutóbbi estélyén jelen lehetett és szükségesnek látja zenekedvelő közönségünket értesíteni fejlett zeneéletünk eme legujabb tényezőjéről, egyúttal pedig azon reményének ad kifejezést, hogy a társaság mostani zárkózott működése csak ambiciózus készülődés akar lenni arra az időre, a mikor egyes nyílvános estélyeken fellépve, közönségünknek is alkalma nyílik a kamarazeneirodalom ritkán élvezhető remekeit jó előadásban hallani. M—s.

Két érdekes dráma az Apollóban. Az Apolló Bioskop színház pünkösdi hétfői egy napos műsorának érdekfeszítő mutatóványa lesz az „Egy detektív a plójá bói” című 2 felvonásos dráma, amelyben Robert Delard és neje, Helénának viszonylagos életörténete vonul el szemünk előtt. — A keddi és szerdai műsornak érdekességét emeli „A tetemrehívás” című szenzációs társadalmi dráma 3 felvonásban, melynek főszereplője Waldemar Psilander. Az öreg Müller fiu gyermeke, Kurt könnyelmű és züllött barátja társaságában éjszakázik, szórja a pénzt. Gyarus viselkedésüket egy Berg nevű privát detektív megfigyeli. Kurt barátja, Wager György el-

válík Kurttól és árutakon visszasompolyog Müllerék lakásába, ahol az öreg Müllert megöli és kirabolja. A tett színhelyén hagyja Kurt revolverét, amelyet azelőtt Kurttól ellopott. Kurtot le is tartóztatják, ámde Berg detektív döntő bizonyítékot szerez Wager ellen és amikor a züllött György arra vetemedik, hogy áldozatának leányát, Olgát felkeresi, Berg felöltözik az öreg Müller maszkjába és meglepi a vakmerő Wager. Wager, aki azelőtt a detektív élete ellen is tört, a tetemre hívás rettenetes hatása alól nem tud menekülni, eszméletlenül rogy össze és meghal. Berg és Olga egymáséi lesznek, Kurt pedig szabadlábra jut.

HIREK

— Lapunk legközelebbi száma a közbeeső pünkösdi ünnepek miatt szerdán reggel a rendes időben jelenik meg.

— Pünkösdi kilátások. Az idei pünkösdi igazán mindenféle szintűnek nevezhető, csak éppen szépnek és pirosnak nem, amiként arról a nótá olyan csábos szavakkal megemlékezik. Napok óta csatakos, esős az idő. Az ólomszínű felhők egész napon át ontják az égi áldást és ha vasárnap reggelre eszébe jutna is Jupiter Pluviusnak, hogy megkönyörüljön a szabadba vágyó emberiségen, jóindulata már mit sem használna. A város messze környéke csupa sár, az utak járhatatlanok és így ebben az évben a pünkösdi első sorban a kávéházak ünnepe lesz. A késő éjjeli órákban, mikor e sorokat írjuk, koppanva veri az eső a szerkesztőség ablakait. Klip-klop, klip-lop hangzik monoton egymásutánban és közben hideg borzongás fut a hátunkon végig, amint az éjjeli csendben behallszik a szobába az esővíz csurgása a levelező csatornán. Micsoda pünkösdi kilátások. Mennyi kedves, bohó tervet hiusított meg az időjárás széíye...

— Temetik a kis diákok. A Brassói Lapok szombat reggeli számában megemlékeztünk Bálint Zoltán reáliskolai tanuló palesetről. A szerencsétlen fiúcskát az 542. számú vegyes vonat a Gyár-ut sarkán elütötte. A kis Bálint Zoltán temetése pünkösdi első napján délután 3 órakor lesz a városi közoktató halottas kamarájából. A szerencsétlen ifju elhalálózása alkalmából a brassói áll. reáliskola kitűzte a gyász lobogót, az épületre és a temetésen a tanári karral egyetemben részt fog venni.

— Brassó az erdélyrészi ág. ev. konzisztoriumi ülésen. Az erdélyrészi ág. hitv. ev. országos konzisztorium május hó 14-étől kezdődőleg, két-három napon át Nagyszebenben ülést tart. Brassóból jekei Ius Ágost alispán és dr. Schnell Károly Ernő polgármester vesznek részt az ülésen.

— Elismerés a vármegyei tisztifőügyésznek. A belügyminiszter dr. Metianu Jenő, brassóvármegyei tisztifőügyésznek a rendőri büntető bíróságoknál a közvád képviselőtében kifejtett ügybuzgó működéséért elismerését nyilvánította. Az erre vonatkozó miniszteri leirat ma érkezett meg az alispáni hivatalhoz.

— Felhívás. A Brassói Magyar Dalárda 50 éves fennállása alkalmából f. évi június hó 7-én és 8-án rendezendő ünnepségeire meghívta az Egyesült Magyar Párt százaskbizottságát is. Bizottságunk e meghívást őszinte örömmel fogadta és elhatározta, hogy a jubiláris ünnepségeken minél népesebb küldöttséggel fogja magát képviseltetni, hogy ezáltal is demonstrálja, hogy a dalárda ünnepe, ünnepe az egész brassói magyarságnak. Tisztelettel fölkérem a 100-as bizottság tagjait, szíveskedjenek nálam legkésőbb f. hó 14-ikéig bejelenteni, hogy kik kívánnak a küldöttségben résztvenni,

hogy azt a dalárda vezetőségének f. hó 15 én én is bejelenthessem. Haza-fias üdvözléssel: Szele Béla dr., az Egységes Magyar Párt alelnöke.

— **Eljegyzés.** Héjja Irénkét, Héjja András brassói asztalosmester leányát eljegyezte Szmolik Ferenc, Prágából.

A brassói magyar mérnök és építész-egylet ünnepélyes avató ülése. Már közöltük, hogy a magyar mérnök és építészegylet, amelyben a magyar műszaki világnak több mint 4000 tagja tömörült össze és amely tehát egyike a legtekintélyesebb és leghatalmasabb kulturális egyesületeinknek, brassói osztályát június hó elején fogja ünnepélyesen felavatni. Az eredeti terv az volt, hogy az avató ünnepségek június 7, 8 és 9 én tartassanak, de mivel ez a magyar dalárda jubileumi ünnepségeivel összeesett volna, az egylet elnöksége úgy határozott, hogy az avató ünnepségeket június 1-én tartja meg. Ez alkalomra előreláthatólag számosan fognak megjelenni a magyar műszaki élet kiválóságai közül, úgy, hogy városunk igen szép és komoly ünnepségek színhelye lesz. Örömmel közöljük ezt a hírt, mert alkalmunk lesz városunk és környékének gazdasági, elsősorban pedig ipari fejlettségét országos jelentőségű ünnepségek keretében demonstrálni.

— **Hol tartanak trachoma tanfolyamokat?** A trachoma kórtanából és gyógyításából az 1886. évi V. t. c. alapján közégi kör- és hatósági orvosok számára a belügyminiszter megbízásából tíz napig tartó trachomatanfolyamok fognak tartatni és pedig: június hó 16—25 ig bezárólag Budapesten, a kir. magyar tudományegyetem I. sz. szemklinikáján és a budapesti m. kir. állami szemkórházban legfeljebb 25 orvos, — Brassóban a m. kir. állami szemkórházban legfeljebb 5 orvos. — Szegeden a m. kir. állami szemkórházban legfeljebb 5 orvos számára. Szeptember 9—18 ig pedig Kolozsvárt a m. kir. Ferenc József tudományegyetem szemklinikáján legfeljebb 10 orvos részére. Az indokolt jelentkezések a választott hely megjelölésével f. é. május hó 31-ig a közigazgatási felettes hatóságok útján a m. kir. pénzügyminiszterhez intézendők, aki a felvétel fölött dönt. A résztvevő orvosok összes költségeik fedezésére egyenként 200 korona segélydíjban fognak részesülni.

— **Brassó idegenforgalma április havában.** Április havában a következő idegenek látogatták meg Brassót. Albániából 1, Amerikából 1, Angolországból 1, Ausztriából 157, Ázsiából 3, Bolgárországból 2, Franciaországból 6, Magyarországból 433, Németországból 55, Olaszországból 7, Oroszországból 1, Romániából 320, Svájcban 3, Törökországból 2, összesen 992. Ezek szállodák szerint laktak: „Európa” 231, „Fehér bárány” 12, „Fehér ló” 33, „Grand” 52, „Jóbi, Fekete-utca” (Veres kocsmá) 15, „Kertsch Villa” 21, „Korona” 401, „Arany Körte” 19, „Kontinental” 66, „Metropol” 9, „Predeal” 2, magánházakban 131.

— **A Brassói Izraelita Nőegylet** f. hó 13-án, kedden délután 4 órakor tartja az évi rendkívüli közgyűlést az izraelita hitközség tanácstermében. Az elnökség ezúton is kéri a nőegylet tagjait, hogy a közgyűlésen lehetőleg pontos időben és teljes számban megjelenni szíveskedjenek.

— **Jóváhagyott alapszabály** Az erdélyi szász polgár és iparegyletek szövetségének alapszabályait a belügyminiszter látta-mozdta.

— **Melyik gyógyszer-tár lesz nyitva?** A belvárosi gyógyszer-tárak közül vasárnap, május hó 11-én nyitva van Schmidt Károly medve gyógyszer-tára Hirsch — és Arvaház-utca 1 szám sarkán.

Hétfőn pünkösd másodnapján Stenner Frigyes oroszán gyógyszer-tára lesz nyitva déli 12 órától este 9 óráig

— **Vérszegénység, étvágytalanság, idegesség** gyógyítására és gyenge gyermekek, valamint felnőttek, sápkóros fiatal leányok erősítésére a legkiválóbb készítmény a KRIEGNER-féle „TOKAJI CHINA VASBOR”. Valódi 5 puttonos tokaji borból készül, nagyon kellemes ízű, hatása biztos. Kis üveg ára 3,20 K. nagy üveg 6 K. a gyógyszer-tárakban. Póstan küldi utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után KRIEGNER GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Kálvin-tér.

— **Természetes, vagy mesterséges módon tápláljuk gyermekeinket?** Csakis természetes módon, ha az anyának ez bármiképpen lehetséges — Csupán szükség esetén, főképp az elválasztás idejében lép jogába a mesterséges tápszer, ennek azonban feltétlenül kifogástalannak kell lennie, hogy hatása folytán a csecsemő erőteljesen fejlődjék és izmai erősödjének. Az egyetlen általánosan ismert és minden orvos által legméglegbben ajánlott gyermektápszer a Nestlé-féle gyermektápszer, mely minden gyógyszer-tárban és drogériában kapható. Próbadobozokat teljesen díjtalanul küld a Henrik Nestlé cég, Wien, I., Bibersrtasse 23.

Aki a segítséget visszautasítja, az csak is önmagát károsítja meg! Dr. Granichstaden, a híres bécsvárosi tisztifőorvos már több mint 30 évvel ezelőtt a következőképp nyilatkozik: Oly egyéneknek, akiknek nincs módjukban a szükséges testmozgást végezni, előbb-utóbb étvágytalanság, étkezés utáni kellemetlen érzések, hosszadalmas gyomor-bajok, macek székrekedés, májbajok és aranyeres bántalmak szoktak jelentkezni. E megbetegedések megszüntetésére sem növényi hashajtók, sem más ásványvizek oly tartós, jó szolgálatot nem tesznek, mint egy több heti kúra a természetes FERENCZ JÓZSEF-keserűvízzel. E jól kipróbált FERENCZ JÓZSEF-gyógyviznek egy családnál és egy háztartásnál sem szabad hiányozni! — Kapható gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerkereskedésekben. Az 1 literes töltés különösen alkalmas a házi használatra, mert az üres üveget nem kell visszaadni. Kérjük a t. cz. közönséget, szíveskedjék a valódi FERENCZ JÓZSEF-keserűvizet ismerőseik és barátaiuk körében is terjeszteni. A szétküldési-igazgatóság Budapesten.

Gyermekkiállításokat azért rendeznek, hogy az egyes tápanyagok értékét megállapíthassák. — A legnagyobb díjak nyertesei azok a szülők, akik elválasztás pillanatától kezdve Phosphatine Faliere-sel táplálják a gyermeket, mert ki azzal táplálkozik, szépen fejlődik és nem kap bélhurutot. Világhírű gyermekorvosok egyhangú véleménye, hogy a gyermek táplálását az elválasztás idejétől a legtekintélyesebben a világszerte kedvelt „Phosphatine Faliere” tápszerrel eszközölhetjük.

Kitüntetés. Örömmel vettük tudomásul azt a nagybecsű kitüntetést, mellyel az egész országban népszerű és közkedvelt Wagner a „Hangszer-Király” cégét a legutóbb lefolyt milánói nemzetközi kiállításon kifogástalan jóságú és elsőrendű hangszereiért megjutalmazták. Ugyanis a legnagyobb és legértékesebb díjakat ítélte meg a kiváló cégnek a kiállítás zsűrije, amelyben aranyérmeket, érdemkereszteket és elismerő díszokleveleket kapott, melyek eredetije a cég helyiségeiben láthatók. Kétségkívül ez a kitüntetés egyben a magyar ipar dicsőségét is jelenti, mert a legutóbbi időig a mi hangszer iparunk nagyon szerény keretek között mozgott és ezért Wagner a „Hangszer-Király” cég érdemei elévülhetetlenek, mert a külföldön is megmutatta, hogy már nálunk is felelt fokon áll a hangszeripar, miért is hely-

telenül teszi az, ki külföldre fordul hangszerért, mert azokat oly jó minőségben és olcsó árak mellett beszerezheti Wagner a „Hangszer-Király”-nál (Budapest. VIII. József-körút 15.)

Modern fényképezés című könyv ugy a kezdő, mint a haladó amatőröknek kitűnő tanácsadó, receptkönyv stb. melyből a legújabb eljárások a művészi amatőröknek előállításához bennfoglaltatnak lakónikus rövidséggel. Ára K 1.80. Megrendelhető csak a szerzőnél Leopold Kornél. Budapest, VII. Erzsébet-körút 41, ki azt utánvétellel illetve a pénz előzetes beküldése mellett küldi.

Az orvosi tudomány minden súlyos kór, de különösen az epilepsia ellen lankadatlanul kutatja a biztosan gyógyító módszert. Igazán örömdetes, hogy orvosi szakkörök is mindjobban elismerik, miszerint az a gyógy mód, melyet Dr. Szabó B. Sándor az epilepsia gyökéres gyógyítására meghonosított, azért válik be oly kitűnően, mivel nem a szokásos mulékony és kétes hatású gyógyszereket rendeli, hanem minden egyes esetben a betegségnek foka és mértéke, kor, nem és testalkat szerint alkalmazza kiváló módszerét, mely egyedül képes biztos és tartos gyógyulást eredményezni. Gyógyulást keresőknek felvilágosítást Dr. Szabó B. Sándor rendelő intézete ad, Budapest, Nagykörönd-utca 18.

KÖZGAZDASÁG.

Az Adriai Biztosító Társulat

idei közgyűlést — melyben az 1912. évről, a társulat alapítása óta a 74-ik üztetvének zárószámadatait terjesztették elő — f. hó 24-én tartotta meg. A zárószámadatakból, valamint az üzleti jelentésből kitűnik, hogy az üzletmenet általánosságban kielégítő volt; az árfolyamok szokatlanul erős visszaesése folytán, melyet az értékpapírok a múlt évben szenvedtek, a társulat számottevő könyvszerű veszteséget szenved értékpapír-álmányában, mely veszteség azonban minden nehézség nélkül fedezhető volt egy részt a külön tartálékok igénybevétele által, részben pedig az üzemi év terhére.

Az életbiztosítási A) ágazatában 91,899.555 — koronáról szóló ajánlat nyújtott be; a kiállított kötvények 82,238.627 korona tökéösszegeiről szólnak. A biztosítási állomány az üzleti év végén kerek **535 millió** korona biztosított tőkére és 1,443.000. korona biztosított évi járadékra rug. Halál- és elélési esetekben, valamint életjáradékok fejében 11.380.489.69 korona fizettetett ki. Az életbiztosítási díjtartalék 1912. év végével 149.158.300.29 koronát, illetve a viszontbiztosítók részének levonása után 136.475.339.13 koronát tett ki, az előző évhez képest tehát 8.077.800.08 korona többlet mutatkozik saját számlára.

Az elemi ágazatok B) ágazataiban: a **tűzbiztosítási** ágazat díjbevétele 28.754.577.08 korona, a **szállítmányaibiztosítás** díjbevétele 4.362.658.94 korona, a **betörés elleni biztosítások** díjbevétele 762.333.66. — korona. Viszontbiztosítási díjak fejében összesen 15.402.214.12 korona adatott le. A **kártérítések** 21.978.354.50 koronát, a viszontbiztosítók hányadának levonásával 11.758.43 koronát emesztettek fel. Az **elemi ágazatok** díjtartalékai összesen 21.674.925.30 korona, illetve a viszontbiztosítás levonásával 11.837.454.78 koronát tesznek ki.

Az alapszabályszerű átutalások levonása után, a hivatalkai kar nyereségrészesedésének betudásával, a fennmaradó nyereségegyenlegből a múlt évhez hasonló osztalék, azaz 160 korona kerül részvényenként szétosztásra.

A társulat alapítókéje s tartalékai az üzletév végén a következőképp alakulnak: 10.000.000. — korona teljesen befizetett alap-tőke, 12.000.000. — korona vagyontartalék, 476.684.66. — korona árfolyam-ingadozási tartalék, 148.342.793.91 korona nettódíjtartalék, 4.720.709.41 korona nettótartalék, összesen **175 millió koronán** felül. A nyugdíjpénztár és a társaság alkalmazottainak ellátási pénztára összesen 3.971.681.09 korona felett rendelkezik.

Modern nevelés.

Irta: Kelemenné Zathureczky Berta.

(Elegáns szalon. Mégayné igen szép szöke asszony; arcán nyájas kifejezéssel, mi fiatalabbá teszi. Mici gyönyörű barna lány; modorában bizonyos daccal és hanyagsággal. Szája körül cinikus vonás, mely arcának korosabb kifejezést ad. Az anya és leánya két testvérhez hasonlít. Bibó Jani, hercules termetű fiatal ember. Mostjött a pusz-táról. Széles arcán jószágos kifejezés. Barna szemei jókedvűen csillognak. Tea mellett ülnek.)

Jani: Ugy van nagyságos asszonyom, az én nevelésem kissé egyoldalú. Nincsenek tág ismereteim. De van szívem. És ezt az édes jó anyámnak köszönhetem... A modorom...

Mici (gunyosan): Félszeg.

Jani (fölkacag): Teljesen igaza van. Valóban: félszeg.

Mici: Én mindig az igazság elvének hódolok.

Mégayné: Még ha izléstelenne is válsz általa. (Janihoz): Kérem, folytassa.

Jani: Édes anyám legszebb korában maradt özvegyen; és én voltam egyedüli öröme, vigasza. Nagyon elkényeztetett. E miatt aztán gyöngé tanuló voltam. Sok szekundát vittem haza. (Hangosan nevet): Minden vizsgámat részletekbe tettem le.

Mici: Látszik, hogy az édesanyja nem részesült „modern nevelésben.” Ha nekem egy ilyen rossz tanuló gyermekem lenne, agyon tudnám ütni fölháborodásomban.

Jani: (csodálkozva néz rá): Csak nem mondja komolyan?

Mici: A legkomolyabban.

Mégayné: Ne hallgasson rá édes Jani; ma újból fekete napja van.

Jani: Mi oka lehet erre egy fiatal leánynak?... Az én édes anyám élete nagyon kódós, nagyon szürke volt; és mégis olyan jó, szelíd és türelmes... A helyett, hogy rossz tanulásmért agyonütött volna, érettségi után beadott a gazdasági intézetbe. Ezt kitűnően végezte. Átvettem az ősi birtokot és gazda vagyok testestől, lelkestől! Szeretem a hivatásomat. Imádom a természetet...

Mici (belevág): A lovakat. Hisz egyébről sem tud beszélni, mint a lovakról, a természetéről, no meg...

Jani (komolyan): Az édes anyámat legelőbb kellett volna említeni.

Mici (élesen): Köszönöm a leckét.

Jani: Nem akart az lenni; de előttem az édes anyám legelső helyen áll a világon.

Jani (egy kis szünet után): Ma isteni nap van! Korán reggel kimentem lovagolni. A nap biborosan jött fel és a hóval borított síkságra rózsás fényt vetett. Az árok mellett levő zuzmárás kórok úgy néztek ki, mintha egy haragos kéz összeborzolta volna őket. A rózsaszínű csillámok ott ragyogtak borzas frizurájukban, mint megannyi drágakő.

Mici: Gyönyörűen illeszkedhetett a szép keretbe, a maga lilába játszó orra. Hídegtől kivörösödött két füle. (Nevet.) Tanulja meg kedves barátom, hogy Rafael legszebb festményének is a hátsó oldala nem egyéb durva vászonnál. Így a természet-imádásnak is meg vannak a mága kellemetlen oldalai.

Jani: Én nagyon sajnálom magát édes Mici, ha egy műremek mellett annak a háttérre tud gondolni. A maga korában még mindent az idealizmus rózsaszínű fátyolán kellene nézni.

Mici: A huszadik században idealizmusról már csak a bornirt emberek beszélnek. (Kínos szünet.)

Mégayné (alig bírja fékezni a haragját. Janihoz): Mondja csak: nem gondolt még soha a házasságra?

Jani (kedvetlenül): De igen. Sőt egy idő óta: gyakran. Édes anyámnak is ez lenne a legforróbb óhajta... De...

Mégayné: Nos?...

Jani: Nem bírom föltálat az eszményképemet.

Mégayné: És milyennek képzei el a leendő feleségét?

Jani (álmadozva): Olyan angyalinak, olyan szelidnek... légiesnek... fehérnek szinte: érthetetlennek.

Mici: Jobban mondva: élehetetlennek... És milyennek képzei el a házasságot?

Jani (lelkesebben): Megosztva mindent: örömet, bánatot, munkát egyaránt.

Mici (gunyosan): Természetesen! Egy ilyen minta gazdának a feleségét csak is a mosóteknő, vagy a moslékos dőzs mellett lehet elképzelni.

Jani (önérzetesen): Megjegyzem édes Mici, hogy én feleséget és nem cselédet viszek a házamhoz.

Mégayné: Az urnőnek pedig szintén dolgozni kell: Övé a felügyelet. Utána nézni mindennek. Értetni mindenhez. Rendben tartani a házat. Otthont teremteni a férj számára. (Janihoz): Kérem: folytassa.

Jani (kedvetlenül, de később mind jobban belemelegedve): Elvégezném a napi teendőket. Befogatnék a könnyű kocsiba. Felülnek ketten a bakkra. A feleségem kezébe adnám a gyepőt. De, hogy a tüzes csikók elneragadjanak, én kormányoznám, fogva az ő kezecskéjét. A négy ló mint valami könnyű pelyhet ragadna tova a szép réteken. Kalászos buzaföldön; ahol beszélnek a virágok. Bókolnak a fűszálak... E mellett figyelnek a négy...

Mici (hangosan kacag): Kedves barátom, maga annyira megszokta az iskolában a négyeseket, hogy a jövő évi életét is azzal akarja berendezni.

Mégayné (kitörve): Ez már sok! Megtiltom, hogy Janit tovább sértgesed.

Mici (hirtelen): Első sorban kedves anyácskám, megjegyzem, hogy neked nincs jogodban, nekem valamit megtiltani.

(Jani majdnem bambán néz Micire.)

Mici (szarkázmussal): Én négyesek nélkül tettem le az érettségi. Megvan a diplomám és teljesen független vagyok. Azonban—merő udvariasságból—felfoglak világosítani: Én nem szeretem az olyan embereket, akik a tanulás hiányát holmi természet-imádással és nyakatekert idealizmus-sal akarják pótolni. Hallottad-e, Janit csak egyszer is Schoppenhauerről, Nietsché-ről, Ibsenről, Bródiról, Ady Endréről, feminizmusról, társadalmi és irodalmi kérdésekről beszélni? Ugy-e, nem? Még pedig azért nem, mert mindennek meg van a maga háttára, csak az ő ostobaságának nincsen.

Jani (halálsápadtan): Édes Mici, lehetek én ostoba, tudatlan, modortalan. De gyöngédtelen nem tudnék lenni—soha!

Mégayné: (megragadja Mici karját. Kitörő dühvel): Kérj azonnal bocsánatot.

(Mici arcán a megbánás kifejezésével a Jani háta mögé kerül; nyakát átöleli és megcsókolja Jani fölül a helyéről. Pár percig tanácstalanul néz Micire, ekkor veszi a kalapját és bucsu nélkül elrohan.)

Mégayné (megkövülten): Hogy merted megcsókolni azt az embert?

Mici: Különös kérdés. Te rám kiáltottál, hogy kérjek tőle bocsánatot. És mivel tényleg egy kissé udvariatlan voltam, egy csókkal akartam kiengesztelni. (Nevet.) Milyen bamba arcot vágott hozzá ez a gyászvíz!... Kolosszális!... S hogy menekült, akár József Puffárné elől... Eldűl a nevetéstől, ha rá gondolsz...

Mégayné: Én pedig sirni szeretnék a megdöglöttség miatt... Jani elbeszéli ezt a dolgot az édes anyjának, és ő többé nem engedi hozzánk.

Mici: Bánom is én!

Mégayné: Pedig bánhatnád, mert ilyen jó pártit soha sem kapsz többé. Ezer hold prima minőségű föld és hozzá egy ember, aki csupa szív!...

Mici: Nekem olyan kell aki csupa ész... Különb is miért ne jöhetne vissza? Mi rossz van abban, ha én egy pajtasomat megcsókolom?

Mégayné: Az, hogy egy kértlenül adott csók letörli a leány lelkéről a himpot, a zománcot. Szétfoszla az illúziót és megöli a szerelmet.

Mici (cinikusan): Isteni naivság? Ki keres szerelmet a huszadik században? A mit te szerelmnek nevezel nem egyéb, mint fajfentartási ösztön. A faj akarata. Ez szüli az erős szenvedélyeket. A mámoros pillanatok. Az irigységet, mit féltékenységek neveznek. Ez hajtja egymás karjába a különböző neműket és nem a szerelem... Oh, én mindenről felvagyok világosítva! Olvastam az Eulenburg peréről is...

Mégayné (rácsap az asztalra): Most már elég!...

Mici (megszeppenve): De anyácskám, a tanár ur azt mondta, hogy ezeket egy modern leánynak tudnia kell.

Mégayné: De azt elfeledte megmondani, hogy vannak dolgok, mikről egy leánynak beszélni nem szabad, nem illik. Még akkor se, ha a „modern nevelés” elveit szerinti: föl lett világosítva! Hová kell természetesebb valami mint az emberi test, és mégis elpirulni arra a gondolatra, hogy ruhanélkül menj az emberek közé. A lélek ruháját pedig: a szemérmességet, szegre akasztod. Mert te „modern nevelésben” részesültél.

(Mici öltözködni kezd.)

Mégayné: Hová mész?

Mici: Ki a friss levegőre. Már megbocsáss, de a te ősi elveidnek roppant penész szaga van. És én úgy érzem magam mintha penészes foliansok között ünék... Pá édes, pá!

Mégayné: Mici én megtiltom ezt a modort!

Mici: Hasztalan minden erőlködésed, mert én nem fogok engedelmesskedni. Nyugodj csak bele a megváltozhatatlanba... Megyek fürödni a jégre. Ott vár reám egy egész csapat fiatal ember, kik nem csak lovakról és természetéről, hanem okosabb dolgokról is beszélnek.

Mégayné (egy ideig kiábrát a leánya után; ekkor felajult a kerevetre „hanyatlak”: Istenem!... Istenem, ezzel a modorral soha sem tudom férjhez adni!...

Jónás barátunk és az őzek.

(Vadászhistória)

Irta: Kénosi Béla.

Mihelyt Jónásról van szó, ne tessék mindjárt a budapesti állatkert dédelgett kedvencére gondolni, aki tulajdonképpen vizi-lói minőségben éli világát s nyeli el a jószívű közönség által adományozott kifli darabokat. Oh nem! A mi Jónás barátunk éppen olyan ember, mint mi, azzal a csekély különbséggel, hogy a félsz nagyobb benne egyedül, mint tíz más emberben együttvéve.

Tehát: Jónás barátunknak egyszer az irodában, a poros akták rendezése közben eszébe jutott, hogy ő soha életében nem volt vadászni. Már maga az a körülmény, hogy valami eszébe juthatott Jónásnak, figyelemreméltó dolog, mert csak gondolkodás után juthat eszébe az embernek valami. Jónás pedig nem szokott gondolkodni.

Ő azonban ezúttal nem elégedett meg a tény megállapításával, hanem—horribile dictum!—tovább fűzte a gondolatot. (Szinte hallani lehetett kemény koponyájában a be-rozdásodott agysejtek csikorgását, amint megszokott helyükön megmozdulva, megkezdtek a közlekedést.)

Hagyjuk a kínos perceket! Elégedjünk meg annak megállapításával, hogy egy órai izzadságos munka után Jónás elhatározta, hogy másnap—vasárnap!—lévén—kirándul A-ra, ahol néhány vadász ismerőse lakik s elmegy velük őzet lesni. Ugy is sokszor hívták már. Igaz, eddig még nem ment el soha, mert rendesen vaddisznó vadászatról volt szó s ő elvből gyűlöli a vaddisznókat. De most itt az őzlés ideje s utóvégre is az őz csak nem—eszi meg az embert.

Miután mindezen körülményekkel tisztába jutott s kitapasztalt a, hogy főnöke eltávozott a hivatalból, Jónás barátunk vette a kalapját s óvatosan kisurant az ajtón. Meg sem állt: a legközelebbi sörcsarnokig, ahol megfelelő mennyiségű pohár sörökkel ünneplés meg foglalt elhatározását.

Gyönyörű tavaszi délután, a nap már elbújt a hegyek mögé, de az alkonyat szürkése még nem állott be. Röviddel ezelőtt kis tavaszi zápor vonult el az erdő felett s a nyári előtti hőségben eltikkadt növényzet egészen fölédett. Az erdő belsejében néha titokzatos hangok szólalnak meg; avatatlan fülnek ismeretlen, rejtélyes hangok.

Jónás barátunk ott kuporog egy óriási szakadék felső végénél két bokor között. Vállán vadásztársa lóg s kezében egy puskát szorongat. Arcán kétségbeesett reménykedés kifejezése ül.

Előtte kis tisztás terült el, amelyen erdei csermely halad végig. Azon túl nagy szálas erdő; éppen özneke való hely.

A szakadék alsó végénél, a völgyben ül Gergely úr. Messze földön híres vadász, aki az imént is Jónást alaposan kioktatta a vadászati törvény rendelkezésére, mely ebben az időben csak az özbakk lövését engedélyez. Ő, (már t. i. Gergely úr) nem is lőtt soha életében tilalmas vadat, "így görbüljön meg!",

Gergely úr azonban alulról is szemmel tartja Jónást, mert az ő helyéről végig lehet látni az előtte levő tisztást is.

A percek rémes lassúsággal telnek el egymás után. Jónás összegubbaszkodva ül a helyén s rémült szemei minden ágzörrenésre tigris után kutatnak. Fantasztikus utelirások borzalmas eseményei elevenednek meg előtte s reszkette várja, mikor ugrik rá valami vérszomjas fenevad. Szóval, ő nagyon elhagyatottnak érzi magát.

De hallga!... Hirtelen szokatlan lábdobogás szakítja meg az erdő méla csöndjét... s a következő pillanatban ott áll Jónás előtt körülbelül 20. lépésre négy özy bika és három tehén. Gyönyörűen fejlett állat mind a négy. Biztonságban hiszik magukat s nyugodtan legelni kezdenek.

Jónás úgy ül ott, mintha az istennyi csapott volna bele. Üveges szemmel bámulja az özeket s kezei görcsösen szorítják a puskát.

Végre eszébe jut, hogy lőni kellene ez a gondolat ólomsúlyal nehezedik a leltsére. Mert, hatha nem talál s akkor ezek az állatok megrohanják? Hallott ő már olyasmit, hogy az őz is megvadul. Különösen az, amelyiknek szarva is van... Brr...!

Felemeli a puskát s öntudatlanul céloz, majd meghuzza a ravaszt. Csend. A puszka nem sült el. Hátha másodszor! Húzza a ravaszt előbb félve, aztán kétségbeesetten, teljes erőfeszítéssel, kidülledt szemmel.

Gergely úr odalenn el nem tudja gondolni, hogy mit csinál Jónás. Ő is látja az özeket, valamint azt is, hogy Jónás felemeli a puskát s céloz, de nem lő. Lázongani kezd benne a vadászvér. Nyelve kiszáradt, szemei tüze égnek s felkapja a puskáját, de aztán ismét leteszi. Hiába, innen nem lehet lőni. Az izgalmas várakozásban nyakán kidagadnak az erek, közel a megpattanásig.

Nem bírja tovább! Jónás még mindig arcánál tartja a puskát, mikor felugrik, mintha rugó lökte volna fel s ordítja rettenetes hangon:

— Lőj már!

Egy szempillantás és üres a tisztás. A négy öz örült iramban rohan a csucs felé.

Mikor Gergely odaért Jónáshoz, az még mindig reszketteült a bokor mögött. Puskájáról a ravasz le volt törve.

Mert Jónásnak a rettenetes erőlködés között sem jutott eszébe, hogy lövés előtt a puszka kakasát fel kell húzni.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Apollo Bioskop

A DALCSARNOKBAN.

Május hó 10 és 11-én.

HENNY PORTEN Est!

Kirándulás a Medvay fityón. — Term.
A meggyógyított féltékenység. — Humoros.
A szabadjegy. — Humoros.
A kék szallag. — Dráma.

Legujabb világláger!

A papkisasszony.

Színmű 2 felvonásban. A főszerepet a világhírű kiváló német színésznő HENNY PORTEN, a mozivilág legkiválóbb csillaga játssza.

Műsoron kívül.

A kinematográfia remekműve, amely az eddig megjelent képeket felülmúlja.

Az amulett.

(A kigyó a nőben.

Szenzációs dráma 2 felvonásban.

Hétfőn, május 12-én 3 előadás tartatik.

Május hó 12-én egy napi műsor.

Nagy ünnepi és rendkívüli előadások, Téli sport Svájcban. — látványos.
A legyőzhetetlen ökölvívó. — Humoros.
Az iszákos. — dráma.

A Kinematográfia legszebb műve.

A grófnő nyakéke. — Dráma.

Egy eredeti, legujabb humoros felvétel. — Esküvő a reptőlőgépen.

Nincs többé gyomorfájás. — Humoros.

Műsoron kívül.

Hasonló tárgyú érdekfeszítő kép eddig még nem jelent meg a Kinematográfában.

"Egy detektív naplójából"

Szenzációs detektív dráma 2 felv.

Május hó 13 és 14-én.

Psilander est!

Az ideai szezonnak legérdekesebb és legszebb sláger műsora.

Az olympiai játékok. — Sport.

Egy különös szolgál. — Humoros.

Villy diplomata. — Hzmoros.

A barátok. — dráma.

A „Nordisk film Compagnie“ legujabb slágere

"Tetemre hívás"

Szenzációs társadalmi dráma 3 felv.

Műsoron kívül.

Legujabb világláger!

"Sötét órák"

Nagy társadalmi dráma 3 felvonásban.

Csütörtökön és pénteken új műsor.

ELŐLÉGES JELENTÉS

Május hó 19-én Hétfőn a 6 és 8 órai előadás tiszta jövedelme

"A Gyermekvédő Ligát" illeti.

Tiszteletbeli és kedvezményes jegyek ezen két előadásra nem érvényesek.

A japánok gyakorlati érzéke

azonnal felismerte az új

"BERSON" gummisarok

számos előnyeit!

Japán levélhordó.

Ferdere taposás, kisiklás, fáradtság, az idegek rázkódtatása kizárva!

Bersonművek Budapest, VII.

0000

Urania Kino

Mozi-Színház-Vigadó.

Csak Pünkösdhétfőn május hó 12-én
6 és 8 órakor.

TENGERIKÉPEK ESTÉLYE.

Érdekes drámák és gyönyörű természeti képek 2 színes műfilm.

Pathé Journal. Nagyon aktuális ujdonságok.
A Chikago filmgyár eredeti felvétele.

"Az üres sir"

Megható amerikai dráma 1 felvonásban.

Halászkok élete Normandiában

Természet utáni felvételek a tenger partján.

A cowboy állást keres.

Wild West Párisban.

Szenzációs bohózat 1 felvonásban.

A színes slágerdrámák remekműve.

"ZSAZSA A VARIETÉLÁNY"

Érdekes művészi dráma 2 felvonásban.

The Kubos. Japán Akrobaták.

Pathécolor Varieté csoport.

Színes műfilm.

Műsoron kívül.

Egy elsőrangú Monopolsláger.

A „Vitaskop“ legszebb ujdonsága.

A „szenvedély rabjai“

Cirkusz dráma 3 felvonásban.

A főszerepben egy Berlini Arisztok ratszépség.

Grandiózus játék! Fényes feldíszítés

Kiváló süjt! Művészi felvétel.

Linder Maxi

a híres komikus

A legujabb humoros Világszenzáció!

"Maxi mint tengerész"

Szárazföldi patkány és tengeri medve

Nagy vigjáték! 1 felvonásban.

Közkívánatra

Kizárólagos előadási joggal

Szerdán május hó 14-én fél 6 és 8 órakor.

Viktor Hugo szenzációs regénye:

"A nyomorultak"

(Emberek az emberek között.)

A legnagyobb detektív dráma 9 felvonásban

Ne mulassza el senki egy gyönyörű színművet gyermekeivel együtt megtekinteni.

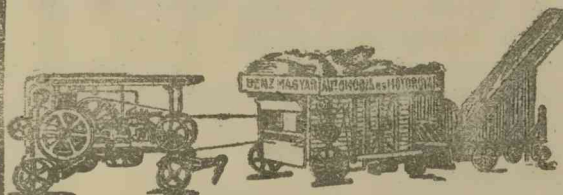
Soo s Ludovica

színházi fodrásznő

Első női fodrászterem.

Brassó, Hirscher-u.5 (a színházai színház)
Kihullott haj megvételre kerestek.

EREDETI BENZ CSÉPLŐKÉSZLETEK

BENZIN- LOKOMOBIL

ÁLLÓ ÉS FEKVŐ RENDSZERŰ. TEL-
JES JÓTÁLLÁSSAL. KEDVEZŐ FIZE-
TÉSI FELTÉTELEK. ÁRJEGYZ. INGYEN

BENZ MAGYAR AUTOMOBIL-
ÉS MOTORGYÁR RÉSZV-TARS.

BUDAPEST, KÖZPONT V., DOROTTYA-
UTCA 9. TELEFON: 188-79 ÉS 29-24.

Szőlőbirtokosok

különös figyelmébe!

Ha Forhinnal permetez.

Rézkénporral poroz es

Bagollal öli a szőlómolyt

mert a **FORHIN** a sokszorta megjavított porrói keverék és számtalan köszönő- és elismerő levél tanúsága szerint mindenütt a legnagyobb megelégedéssel használják. A

FORHIN -nak nincs üledéke, vízben azonnal oldódik és biztosan pusztítja a perenoszpórát egy kész anyag, főalkatrésze rézgalic, tapadóképesége oly nagy, hogy bármely harmatnál permetezhet vele;

használati óriási munka- és pénzmegtakarítást jelent, mert az anyag teljesen kész

Gyümölcskertészek használjanak saját érdekükben Californiai léi, a gyümölcsrovarok elleni védekezésre rovarenyvet minden kártékony rovar lekötésére, rovarfogó övet az összes kártékony rovarok elfogására, Lauril a rovarok elleni nyári védekezésre. Lauril Karbolineumot a rovarok elleni téli védekezésre. Lauril oltóviaszt az oltványok nemesítésére, Ichneumint a zenge virágok permetezésére, Nicotin Quassiakivonatot faiskolák permetezésére, Topomort mezei egerek pusztítására. Pampilt rovarok és darazsak elfogására. Tessék mindezen cikkekről kimerítő leírást és használati utasítást kérni, melyet ingyen és bérmentve küld az összes érdeklődőknek a

FORHIN szőlőpermetezési anyaggyár Budapest VI. Váci-ut 93/V

valamint vezérképvisellete Erdély részére Székely Gazdák Szövetkezete M.-Vásárhely

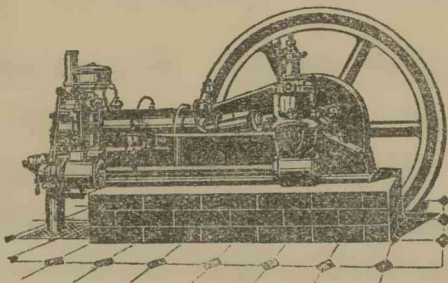
Legolcsóbb erőüzem

csak a mi

Eredeti OTTO motorainkkal

benzin-, benzol-, nyersolaj, szivógáz-, világítógáz-ra, stb.

Diesel rendszerű nyersolajmotor.

Eddig 110 000-en felül lett 1 millió: —: **110** lóerős eladva! —:

Benzin-Lokomobílok

különféle gazdasági célra.

Fűrésztelep és famegmunkálási gépek szolid és modern kivitelben.

Kérjék a mi díjmentes ajánlatainkat, valamint árjegyzékünket 541. Langen & Wolf, Wion X, Laxenburgerstrasse 53.

Képviselő: **Török A.** gépgyára, Nagyszeben.

A magyar kir. államvasutak Gépgyára Vezérügynökségének

képvisellete golyóscsapágyas cséplőgépek, benzin-, szivógáz-motorok és lokomobílok, gőzgépek, malomberendezések, mindennemű gazdasági gépek és eszközökben. **Újdonság:** Szab. „Record II—III” páros és páratlan soru kombinált sorvetőgép, amely sorba vet, sorba trágáz: három gép egyben.

Massey-Harris gépgyár R.-T. Toronto, Északamerika

képvisellete canadai acélból készült kéveköti és marokrákó aratógépek, fűkaszálók, szénagyűjtők, tárcsás és rugós boronákban. — **Újdonság!** Kombinált szénagyűjtő- és forgató gép: két gép egyben.

Fehér Miklós Gépgyár R.-T. Budapest

képvisellete „Record” vontató benzin lokomobil szántási-, cséplési- és vontatási célokra, valamint malom- vagy takarmányozógépek üzemére; benzin-, nyersolajmotorok és cséplőkészletek; „Record” tűzifa-motorfűrészek.

Alfa-Separator Részvénytársaság, Budapest

képvisellete mindennemű tejgazdasági gépekben: u. m.: Alfa-Separator tejfőzőgépek, vajköpülőgépek, tejeskannák, egész tejgazdasági berendezések. — **Újdonság!** A legjobb takarmányfűlesztők légűtésű berendezéssel.

Személyszállító-omnibuszok, automobílok minden kivitelben.

Teherszállító gépek, gőz-, benzin- és nyersolajerőre.

Eternit-Pala, a jelenkor legjobb tetőfedője. Hatschek szabadalma.

Vizmentes ponyvák, zsákok és mindennemű olajok.

Csere-üzletek mindennemű cséplő- és gőzgép, motor, ipari és gazdasági gépben.

Javítások mindennemű gépen, e célra szerződött gépész által, jutányosan végeztetnek

Bizományi raktár és iroda

Lányi József, Brassó

— Hosszu-utca 201. —
Telefon: 382. Interurban.

ELŐPATAK

GYÓGYFÜRDŐ

Nagymeanyiségű rádiumot tartalmazó viz. Természetes szén-savas (nauheimi) fürdők. .:

Kiválóan jó eredménnyel használható a gyomor-, vese-hólyag és a méh hurutos bántalmainál, máj és lépajóknál, köszvény és csuznál, altesti pangásoknál, valamint bármely az idegesség alapján fejlődő betegségeknek. A nagyhirű előpataki gyógyvizek orvosi javaslat szerinti ivása, össze kötve a megfelelő és itt fel-található kisegítő gyógyszerközökkel, (meleg és hideg fürdők, vizgyógyintézetű kezelés, massage, svéd torna, diätikus étrend) rendkívül kedvező eredményt mutat fel. Fürdő-idény: május 15-étől szeptember 15-ig. Vasuti állomás: Földvár és Sepi-szentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás olcsó és választékos. Az elő- és utóidényben (május 15-étől június 15-ig és aug. 20-tól szept. 15-ig) a gyógy és zenedíjnak fele fizetendő, lakások 50 százalékkal és ellátás is sokkal olcsóbb. Az előpataki ásványvíz, mely a szén-savdus, égvényes, vasas vizek között első helyet foglal el, mint gyógyeszköz, háznál is használható üdítő és kellemes ital tisztán vagy borral vegyítve, nagy kedveltségnek örvend. Itthon és külföldön évenként 1 millió palacknál több kerül forgalomba. Szétküldési hely: Előpatak, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben. Prospektust kívánaira ingyen küld az igazgatóság

Parfumerie „HEZ” illatszertár

Háztartási, kozmetikai és kötszerészeti cikkek nagy raktára. Nagyban és kicsinyben: BUDAPEST, VIII., Losonczy-utca 13.:

Francia és angol pouderek:

1 doboz Velutin powder 70 fillér, 3 doboz 2 korona, 1 doboz eredeti francia „Topáz” powder 1 korona 60 fillér, 1 doboz „Leichter Fettpouder” 50 fill. 3 doboz 1 korona 30 fillér, 1 doboz „Americain emailpouder 80 fill, 3 doboz 2 kor. 20 fillér, 1 doboz ibolyakrémpouder 80 fill, 3 doboz 2 kor. 20 fillér, 1 doboz francia „Freesia” powder 2 kor 20 fill. 3 doboz 6 korona, 1 nagy csomag párisi hölgypor 50 fillér, 1 doboz Erényi „Diana” powder 1 kor. 30 fillér, 1 doboz Americain „Yes” porcellánpouder 2 kor. 70 fill. 3 doboz 7 kor. 90 fill. 1 doboz keleti rózsapouder 2 kor. 50 fillér, 1 csomag tejkrem powder 50 fillér, 1 doboz francia „Traviata” powder 1 kor. 30 fill. 3 doboz 3 kor. 50 fill. 1 doboz „Iris” powder 1 kor. 50 fill. 3 doboz 4 kor. 20 fillér, 1 doboz kölnivíz-pouder 70 fill. 3 doboz 2 korona, 1 doboz „Vera violetta” powder 1 kor. 50 fill. 3 doboz 4 kor. 20 fillér, 1 doboz Földes-féle „Margit” powder 1 kor. 10 fill. 3 doboz 3 kor. 10 fill. 1 könyv eredeti angol powderpapir 60 fillér 1 könyv eredeti francia powderpapir 32 fillér, 1 üveg „Eau de lys”, 1 korona, 1 tégely „Vera violetta” arckrém 70 fill, 3 tégely 2 korona, 1 deka „Vera violetta” parfum 70 fill. 5 deka 3 kor. Postai szállítások naponta eszközöltetnek, utánvételt csomagolási költséget nem számítunk, 4 koronán aluli megrendeléseknél a pénz előre beküldendő 40 fillér portódíjjal. Tizenhat oldalos illatszer és háztartási értesítőnkét kívánságra ingyen és bérmentve küldjük.

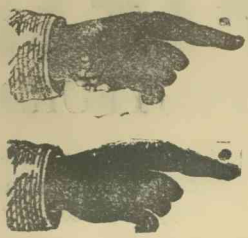
Közvetítés

Ak, **házat, villát, üzletet, telket és kocsmát**, stb. venni, vagy eladni karr, forduljon bizalommal a jó hírnévnek örvendő közvetítő irodába

Rétsor 2 szám

(A Nr. 1 mellett.)

Telefon szám 45.

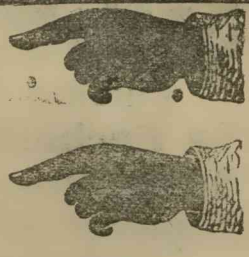

BUKA D. és RÊSNOVEAN

épület- és butor-mázoló és fényező mesterek.

Mindennemü modern munkát szolid ár mellett készítenek.

Műhely: Vár-utca 2. szám alatt.

Teljesen
száraz,
elsőrendü

bükk-tüzifa

SCHOFFÁN JENŐ, Hirsch-utca 26. sz. — Telefon szám 524.

felapritva és hasámban, bármily mennyiségben, úgy jelenleg, mint egész nyáron át kapható. Teljes súlyt és ölet garantálom. Pontos szállítás. Megrendeléseket őszi szállításra már elfogadok.

Csizfürdő

A kontinens legerősebb Jód-Brómos forrása, nagy Radiaaktivitással. Meglepő gyógyeredmények mindazon bajoknál, ahol a jód és brom mint specifikus gyógyszer jó alkalmazásban.

Fürdőmegnyitás május hó 1-én

Meleg jódos fürdők, hidegvizkurák, hydropathiai berendezések, izzasztó, soványító, hizlaló kurák, szénsavas fürdők. Modern ujitások. Kényelmes olcsó lakások, sanatorium, szórakozások, államhivatalnokok, katonatisztek az elő- és utóidényben 50 % engedmény. Máv. külön betegpénztár, a kerületi betegsegélyző pénztárak sanatoriuma. Postatávirda, telefon, vasutállomás helyben. Hivatalos fürdőorvosok.

Dr. Kallós Jenő Dr. Pazár László.

Csiziviz a háznál történő ivókurához rendelhető a forrásnál és Édeskút L. főlerakátában Budapest Kapható minden gyógytár és ásványvízkereskedésben.

Fényképészeti-műszerek és kellékek

szakembereknek és kedvelőknek, csak legjobb gyártmány, legduzsabb választékban és jutányosan. Szakszerű tanácsok és utasítások ingyen.

Stereoskop képek elsőrangú kivitelben. Látképek a hegységről Turista — és vadász — sportcikkok. Teufel-féle híres gombolyu legjobb lábravaló nyáron és télen. Dr. Theinhard-féle Hygiama-tabletták. Marsolaj és gumilaj hegyicipőknek. Kötészek praktikus csomagolással. Binoklik (Prizma távcsövek) eredeti gyári árakban.

Teutsch Gy.

drogeria, fényképészeti kereskedés Kolostor-utca 11. szám.

Vizgyógyintézet megnyitás.

A brassói román iskolák Eforiájának vizgyógyintézete f. év május 1-én megnyílt.

Az intézet teljesen modern berendezésű, s legtökéletesebben fel van szerelve a tudomány haladásának megfelelő gyógyeszközökkel.

Férfiak és nők részére külön-külön osztály van.

A gyógyeljárást az intézet orvosa Dr. Baiulescu György személyesen vezeti, aki naponként délelőtt 7-től 9 óráig, délután pedig 4-től 5 óráig rendel.

A fürdőintézet gondnoksága

Elsőrangú Sétatéri vendéglő

ujjonnan átalakítva, két szép étterem, szeparé, italmérés, fedett terras divatosan berendezve.

Elsőrangú konyha, I. minőségű Dreher féle sör, kitűnő asztali és fajborok valamint palackborok, pezsgők és likőrök.

Szolid árak és jó kiszolgálás!

Lakodalmak és társas összejöveteleknek helyiségek rendelkezésre állanak.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét különösen a jó hírnévnek örvendő konyhámra felhívni, melyre bérletek házhoz hordva is felvételnek.

A n. é. közönség becses jóindulatát kérve, maradok

Mély tisztelettel

Renovich Péter
vendéglős

Aki

szép, sikkes és olcsó

női kalapot

akar venni, fáradjon a Schuster J. divattermébe, **Kapu-utca 34. l. em.** hátul az udvaron. Megrendelések felvételnek **Kolostor-u.** Sétatér sarok, a dohány iözsdeben.

Mély tisztelettel

Schuster J. utóda.
kalaposnő.

Pintér Imre

MŰVÉSZ- ESTÉLYE

Parlagi Kornélia

Dési Jenő

Czeplédy Gyula

közreműködésével

f. é. május 17-én, szombaton

a

Vigadó (Redout)

nagytermében.

Jegyek előre válthatók a Brassói Lapok
könyvkereskedésében.

A tavaszi idény előrehaladása miatt

az összes raktáron levő csipkék, himzések, blouzek, aljak, pongyolák, kötények, harisnyák, gyerek ruhácskák, nyakkendők, férfi és női fehérneműk valamint kézimunkák mélyen leszállított árban adatnak el.

Newyork áruház Deutel Emanuel Kapu u. 44.

Van szerencsém általános tudomásra adni, hogy
Fekete-utca 52. szám alatti

zsabó-műhelyemet

megnyitottam, ahol mindenféle polgári- és egyenruhát készítek.

Szíves pártfogást kér

ROTTER FERENCZ,
ezredszabó a 2. gyalogezrednél.

Francia „droit-devant“ szabadgyomor valamint hajasontnélküli fűzőket készít

őzv. Hurtig M.-né

Korház u. 9. sz.

Megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Nagy választék parísi fűző kelmékben.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy **Hosssu-utca 24. szám alatt** automobil, motor, kerékpár, írógép, varrógép és gramofon

javitó-műhelyt nyitottam.

Tisztelettel
Littmann Róbert.

zongorajavító intézet

Nagy zongorák legújabb model szerint $\frac{1}{2}$ m. hossz-
szig alakíttatnak át. Megvétetnek és eladatnak átj-
szott zongorák, valamint politirozások is elvállal-
tatnak.

Mély tisztelettel
Jánca Ferenc,
zongorakészítő és hangoló
Brassó, Szent János-u 14. I. em. Sütő u. sarkán

Valódi svájci kecskék

- 1 darab kétéves rövid szőrű fehér, két fél éves olló val,
- 1 „ „ hosszú „ „ terhes,
- 1 „ „ bakk rövid szőrű fehér, szarv nélkül.

Az összeseknek az ára 250 korona.

Schlosser János
Szászvolkány 44 sz.

Bernwieser Károly fogászati műterme.

Vár-utca 46 (Continental szálloda mellett.)

Műterem modern fogpótlásoknak.

Különleges készítése: Aranyhidaknak és aranykoronáknak. — Átalakítások és javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Új mosó-intézet

Fekete-utca 47 sz. a.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy egy a mai kor igényeinek megfelelő, gépekkel felszerelt

mosó-intézetet

rendeztem be, mely bármely brassói mosóintézettel szemben versenyképes.

Becsés pártfogást kér

Trubawasser Károly

Ház eladás

Kapu-utca **h á z** kedvező felté-
telek mellett

azonnal eladó.

Megkeresések „Hungária-Cipőgyár“-hoz inté-
zendők, Nagyváradra.

Telefon 488. Elegáns és kifogástalan kivitelű Telefon 488

polgári és egyenruhák

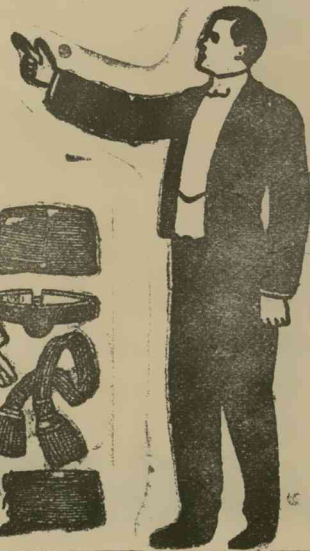
csakis

Szőcs György cégnél

Brassó, Weisz-Mihály-utca 10. sz. a. szerezhete tők be.

Legújabb divatu bel- és külföldi szövetek, valamint katonai felszerelések raktára. — Tiszti és vasuti sapkákban gyári raktár.

Pontos kiszolgálás! Szolid árak!

Első brassói
mű festő és vegytisztító-intézet

Kórház-utca 64. szemben a Korona szállodával.

Ajánlja magát minden e szakmába vágó munkákra. Vegyi tisztítója női- és férfi ruháknak.

Igyekezni fogok n. é. vevőimnek mindig kifogástalan munkát szállítani. Becses pártfogást kér

selyem, gyapju vagy gyapotból; legújabb függönyfeszítés, patent feszítő-rámákkal, férfiöltönyök vegyileg tisztítva, saját műhelyünkben teljesen kijavítva ujjáalakíttatnak. — Női- és férfiruhák divatos színekre festetnek át, úgyszintén butorsvetek, gyapju-függönyök, drapperiák és fekete gyásznak 4-8 óra alatt készül, áremelés nélkül. - Báli szezonra ruhák azonnal festetnek át.

TONG

G. utóda

Kapu-utca 12.

Kapu-utca 12.

HAAS ÁRUHÁZA

Megérkeztek a tavaszi és nyári újdonságok!

Női kabát, női kosztüm, éanyka kabát, akfiskosztüm, gyermek ruhácskák, gyermek kabátok.

Pongyolák és bluzok.

Olcsó árak!

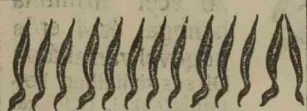
Megtekinthető vételköltelezettség nélkül.

Olcsó árak!

Szövetek, kretonok, selymek.

Kapu-utca 12.

Kapu-utca 12.

Veres Vilmos

uri-, női- és gyermekcipő üzlete

Brassó, Tehénpiac 9. sz.

Elegáns formák!
Jutányos árak!
Nagy raktár!

Uyak, hölgyek nótája!

A Dánér Lajos-féle

cipőnek nincs párja, mert se nem nehéz, se nem nyom, azért mégis jó tartós. Levelezőlap meghívásra házhoz is elmegyek. Szolid árak, pontos munka.

Brassó, Hosszu-utca 44.

Vizsgázott

kőművesmester.

Alulírott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a kőművesmesteri vizsgát a budapesti állami vizsgáló bizottság előtt, jó sikerrel letettem.

Ezekután még megjegyzem, hogy már 12 év óta folytatom mint önálló kőművesmester ezen ipart.

Tisztelettel kérem a nagyérdemű közönséget, különösen pedig az egyházakat és iskolákat, hogy új vállalatomban engem számos megrendeléssel segíteni szíveskedjenek.

Moldován György

vizsgázott kőművesmester.

Brassó, Szt. Miklós utca B.) 6. sz. a.

KEVÉS A MARHA

GRAF
KOCKÁT
ADOKEL

DRÁGA HÚS HELYETT

OBERT LAJOS I. ügynökség, BRASSÓ.

Telefon 33. szám.

Győződjön meg arról, hogy az eredeti

Graf-féle leveskocka

az egyedül használható és tényleg felséges ízű marhahús leveskocka!

1 tányér marhahús leves — 5 f.

tányérerőleves 6 f.

Vezérképviselő Erdély részére:

8842/913. tan. szám.

Ajánlati versenytárgyalás!

A Brassó városi városi utca tisztogatási intézete részére az 1913. évi október hó 1-től 1818. évi szeptember hó 30-ig terjedő időre szükséges, teljesen felszerelt lófogatoknak kocsissal együtt (:de szekerek nélkül :) való biztosítása tárgyában, 1913. évi május hó 31-én délelőtt 10 órakor a városi tanács Va) — gazdasági — ügyosztályában ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Az ajánlati és szerződési feltételek az ajánlati versenytárgyalás napjáig a jelzett ügyosztályban hétköznapokon délelőtt a hivatalos órák alatt 8-12 óráig az érdeklődők által való betekintés és lemondás végett ki vannak téve, vagy az Va) ügyosztálytól a meddig a készlet tart, példányonként 5 korona áron megszerezhetők.

Brassó, 1913. évi május hó 5-én.

A városi tanács.

**Jól bútorozott,
szép szobák**
olcsón kaphatók
KERTSCH VILLÁBAN
hónapjára, vagy napjára,

Kiadó lakás

Hosszu-utca 132 ház szám alatt egy teljesen magán ur lakás nagy kerttel több évre kiadó, értekezni Hosszu-utca 189 szám alatt a tulajdonosnál.

KERTÉSZ H.

bádogos és szerelő
BRASSÓ, Árvaház-utca 5. sz.
Telefon szám 552.

**Fiatal erettségizett
tisztviselő**

perfekt magyar, német, némi irodai gyakorlattal azonnali belépésre kerestetik, gyorsírók előnyben részesülnek. Részletes ajánlatokat gyorsíró jeligével a kiadóhivatal továbbít.

Valódi brünni szövetek

az 1913. évi tavaszi és nyári időnyire.

Egy szelvény	1 szelvény 7 kor.
3.10 m. hosszú	1 szelvény 10 kor.
teljes férfiruhához	1 szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág, és mellény)	1 szelvény 17 kor.
elegendő, csak	1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K-ért, szintegy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkamagarni, női kosztüm szöveteket stb. gyári áron kívül, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár.

Siegel-Imhof Brünn

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánverő élvez, ha szövet-szükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Örömi választék. Miniatűr, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Férjhez menne

teljesen egyedülálló 27 éves árva kisebb testi hibával, 200.000 kor. készpénzhozománnyal. Csak komoly ajánlkozók, (vagyon, vallás mellékes), kinél gyors házasság ellen akadály nincs, irjanak, de ne névtelevül. „Fides“. Berlin 18. címre.

A Porondutcai 19 számú ház

a melyben egy

kenyérsütő kemence

is van, mai nappal vagy esetleg f. é. Szt Mihály napjától fogva kiadó.

Az írásbeli ajánlatok május hó 20-ig a szomszédatyához Navrea György Porond-utca 4 sz. nyújtandók be, kitől az érdekeltek a szükséges felvilágosításokat is megkaphatják.

Az idény slágerét a világhírű

Helical-Premier

Kerékpárak képziek
kérjenek diszárjegyzéket
1912. ingyen.

Fazekas András

férfi-szabó
Brassó, Fekete-u. 12. sz. a

Arató József

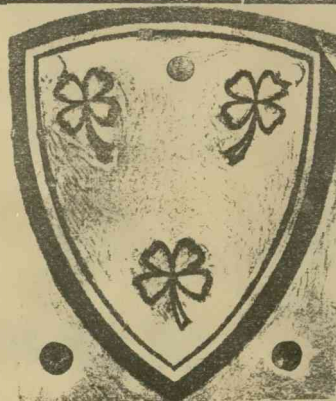
férfi-divatszabó
BRASSÓ, Fekete-utca 55 sz.

Házak kertek

s épület helyek előnyös feltételek mellett eladók. Bővebbet 1—2-ig Rosenfeld Lipót, Vár-utca 90 szám.

**Szép írásu és jól számoló
kisasszony,**

továbbá egy a magyar és német nyelvekben jártas gyakorlott gépirónő iroda részére azonnal felvétetik. Ajánlatok „Iroda“ jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

Vasuti telek

azonnal bérbe adó 1 hold 180 négyszög m. Bővebbet Thurl-né, Ó-Brassó Kereszt-utca 16 sz.

Házeladások.

Brassóban két forgalmas helyen fekvő, jókarban levő emeletes ház és Tusnádfürdőn egy jókarban levő szép villa azonnal eladó.

A venni szándékozókknak felvilágosítást ad az eladással megbízott Szele Béla dr. brassói (:Kapu-utca 69:) ügyvéd.

Butor

Dacára a rossz pénzviszonyoknak, abban a helyzetben vagyok, hogy mindennemű butort, ebédlő, uriszoba, szalon, kastély, szanatorium és penzio-berendezést

**a legelőnyösebb fizetési
feltételek mellett**

szállíthatok. Kérjen ingyen prospektust. Krok lakásberendező. Bpest, IV. Váci-utca 8, Nem bankhitel. Váltó nem kell

Brang Anna

fehérenmü mosó, fényvasaló
és függöny-tisztító intézete
Brassó, Kapu-utca 6.

Varázsfuvola.

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani.

„Varázs fuvola rendkívül kellemes 20 acél trombita hanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Diszes kivitelben kottafüzetekkel, dalokkal tokkal ajándékkal együtt — csak 4 korona

Csakis WAGNER „Hangszer-Király“ országszt teleismert legolcsóbb hangszeráruházában kaphatók, Budapest, József-körút 15. — Gyorsjavító-műhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket

Ingyen

megkapja a kir. szülészeti intézet főbábájának magyar nyelvű utasítását arra nézve, hogy mily módon óvhatja meg nejét a túlnagy gyermekáldás ellen. — Eredmény biztosítva. — Köszönő levél ezerszáma. — FRAU A. KAUPA, Berlin SW. 317, Lindenstrasse 51.

Célszerű ajándékok!

Teljes gyermek-garnitúrák
(Sweaterek, nadrágok, sipkák, keztyűk)

sima és bolyhos; továbbá: női kabátok és szoknyák, lélek melegítők, gamaschnik, mindenféle harisnya és kabát, sport-cikkek, férfimellényeket, stb., stb. ajánl legszolidabb kivitelben olcsó árak mellett

Brassói kötő-
és szövőgyár:

Teutsch I. és Trsa.

Hosszu-utca 20. sz. a. saját üzletében